

Todistusvalintatutkimus

Yliopisto-opiskelijoiden kokemukset

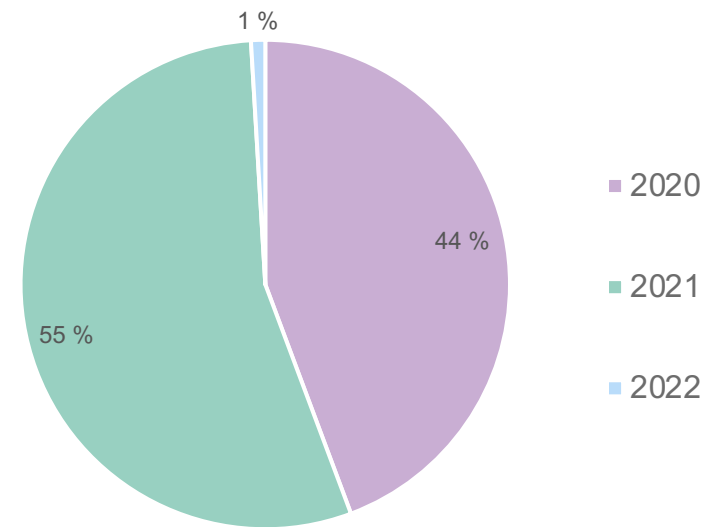
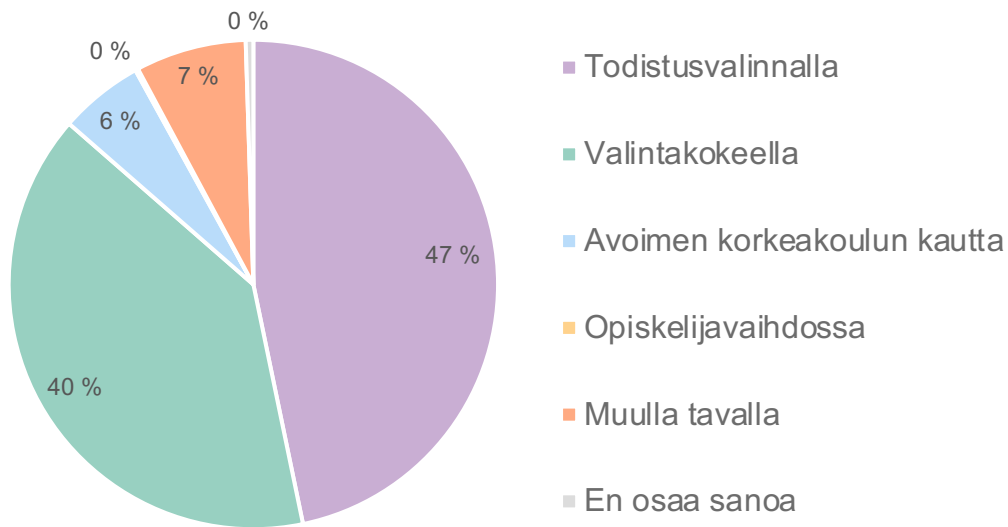
Kuvailevat analyysit

Aineisto: Opiskelijabarometri 2022

- Sähköinen tiedonkeruu helmi–maaliskuussa 2022
- Kohderyhmänä kaikki alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa Suomessa opiskelevat (pl. Poliisiammattikorkeakoulu ja Maanpuolustuskorkeakoulu sekä ammatilliset opettajakorkeakoulut)
- N = 5 323, josta rajattu mukaan vain vuosina 2020–2022 opintonsa aloittaneet yliopisto-opiskelijat (N = 1 565)
 - Näistä 736 ilmoitti hakeutuneensa nykyisiin opintoihinsa todistusvalinnalla
- Aineisto painotettu sukupuolen ja koulutusalan mukaan

Vastaajien opintoihin hakeutumisen tapa ja aloitusvuosi

Vastaajien sukupuoli ja äidinkieli

Vastaajien ikä ja koettu vähemmistöön kuuluminen

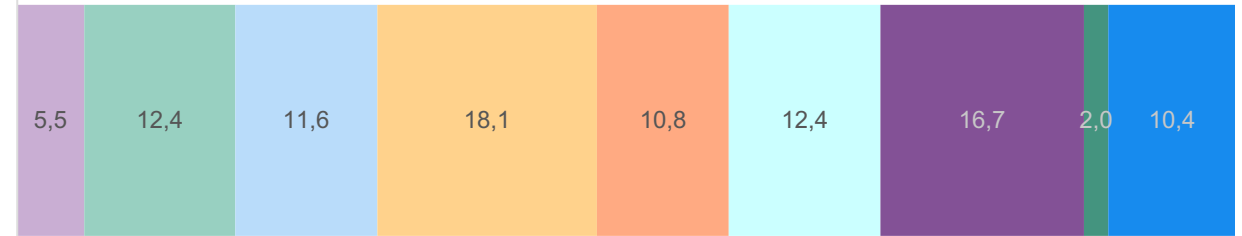

Vastaajien koulutusala

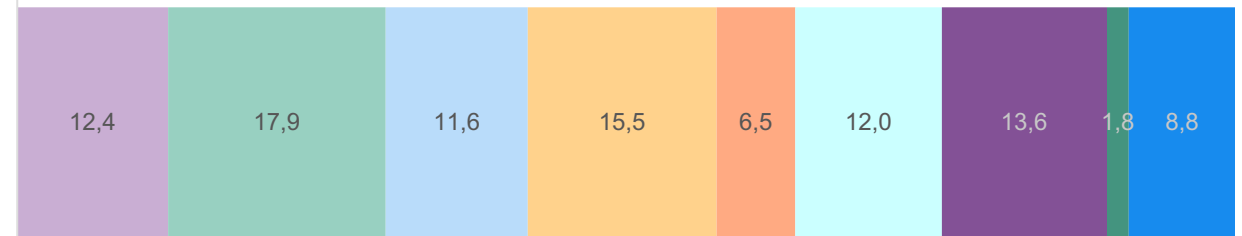
Palvelualat rajattu pois koulutusalan mukaisista tarkasteluista liian pienen vastaajamäärän vuoksi

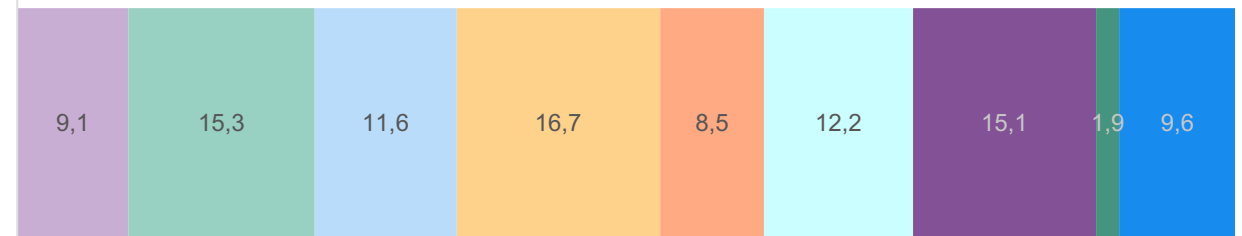
Todistusvalinta

Muu valinta

Yhteensä

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Kasvatusalat Humanistiset ja taidealat Yhteiskunnalliset alat
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet Luonnontieteet Tietojenkäsittely ja tietoliikenne
Tekniikan alat Maa- ja metsätalousalat Terveys- ja hyvinvointialat

Opintojen eteneminen

Tyytyväisyys opintojen etenemiseen

Opintoja mahdollisesti hidastaneet tekijät

Opintojen keskeyttämisen harkitseminen

Kuinka tyytyväinen olet opintojesi etenemiseen suhteessa omaiin tavoitteisiisi?

Liukukytkin:

0 = En lainkaan tyytyväinen

10 = Erittäin tyytyväinen

Keskiarvovertailu

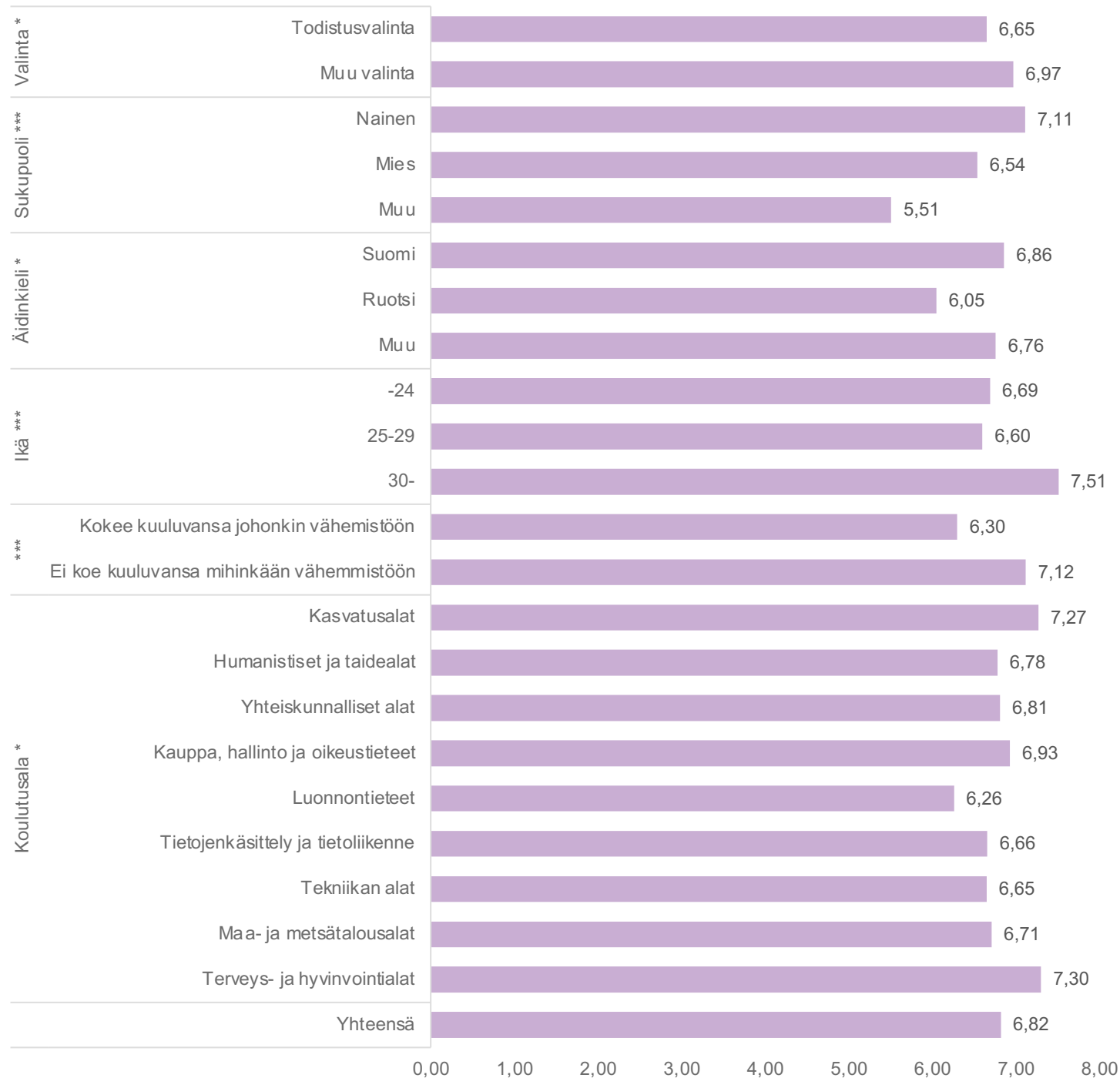
Tilastollisen merkitsevyyden testi ANOVA

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Kuinka tyytyväinen olet opintojesi etenemiseen suhteessa omaan tavoitteisiisi?

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

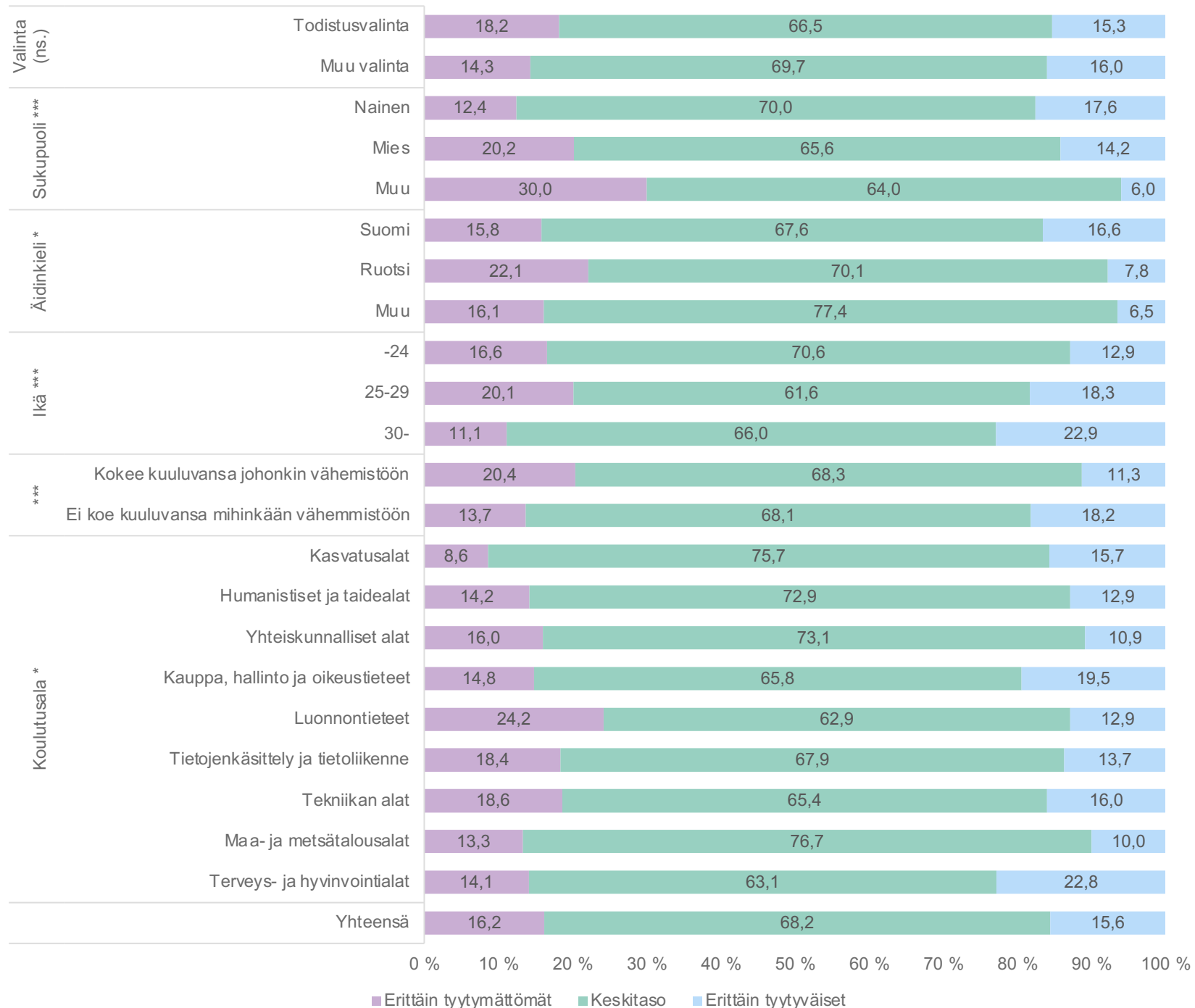
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Onko jonkin seuraavista asioista hidastanut opintojesi etenemistä?

- Monivalintakysymys
- Listattuna 27 mahdollista hidastavaa tekijää
- Lisäksi vaihtoehdot
 - Muu, mikä?
 - En halua kertoa *[estää muiden vaihtoehtojen valinnan]*
 - Opintoni ovat edenneet suunnitelmieni mukaisesti *[estää muiden vaihtoehtojen valinnan]*

Onko jokin seuraavista asioista hidastanut opintojesi etenemistä?

Monivalintakysymys

Ristiintaulukointi valintatavan mukaan, prosenttia vastaajista

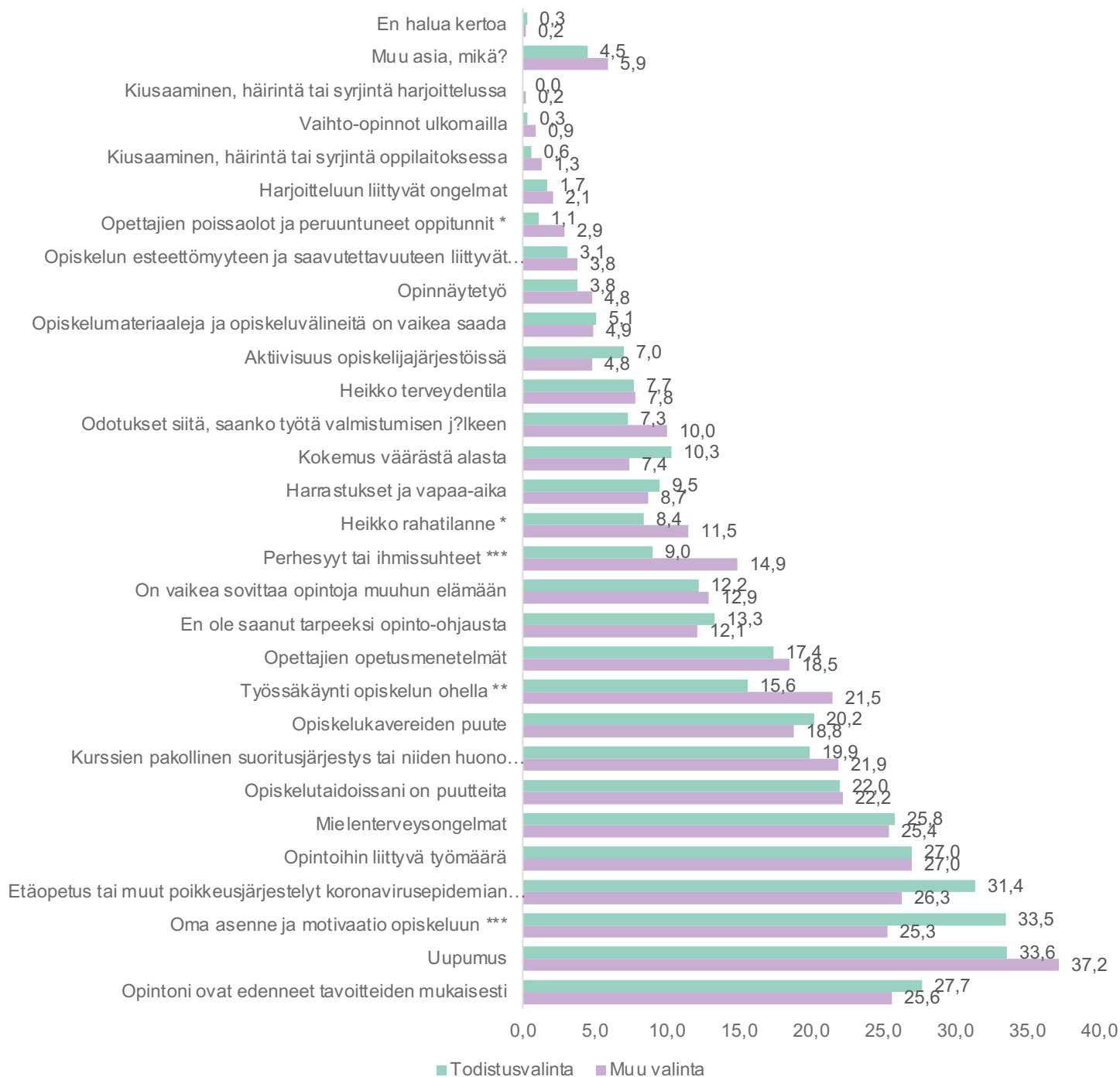
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Oma asenne ja motivaatio opiskeluun hidastanut opintoja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

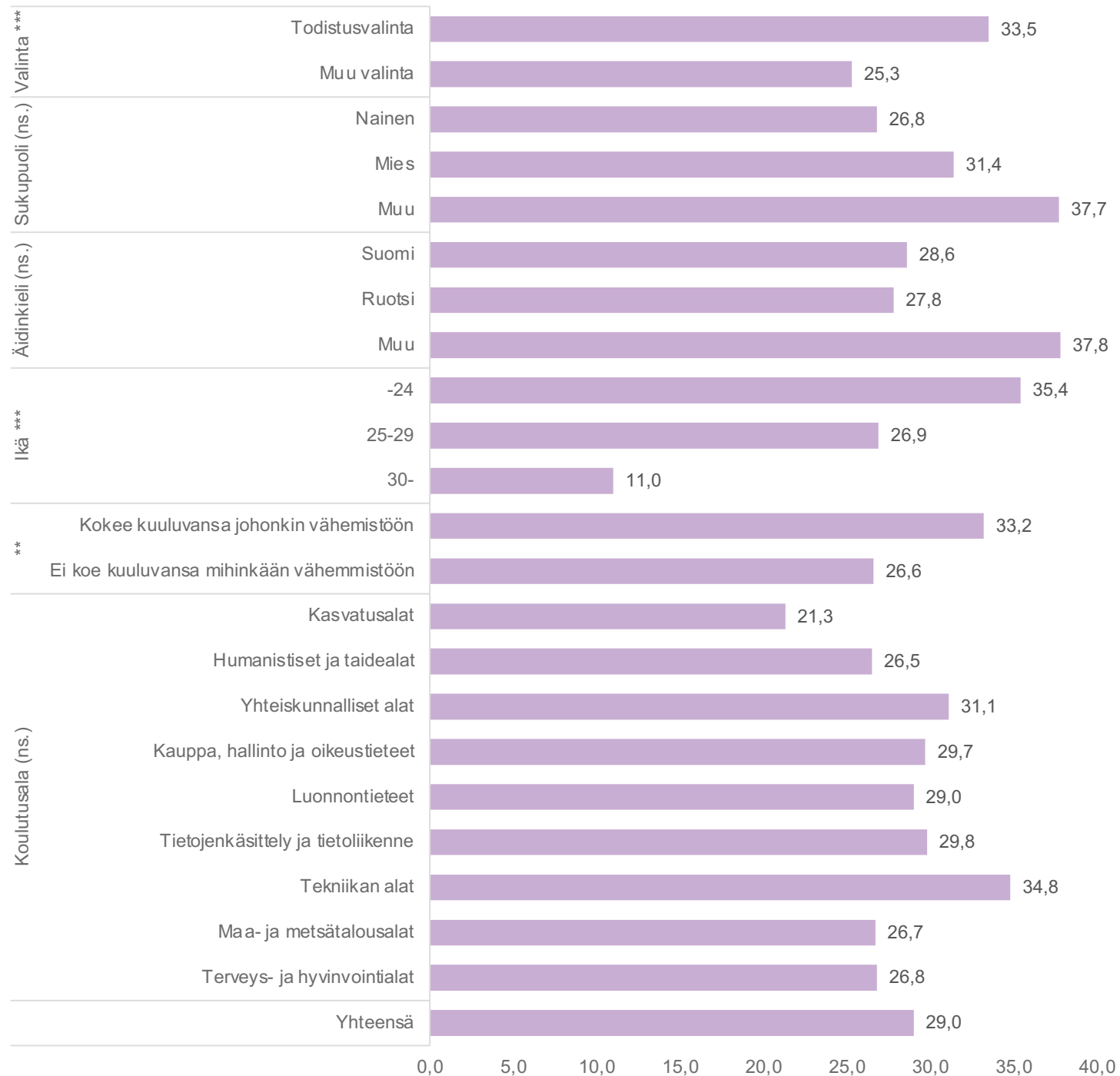
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Etäopetus tai muut poikkeusjärjestelyt koronavirusepidemian aikana hidastaneet opintoja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

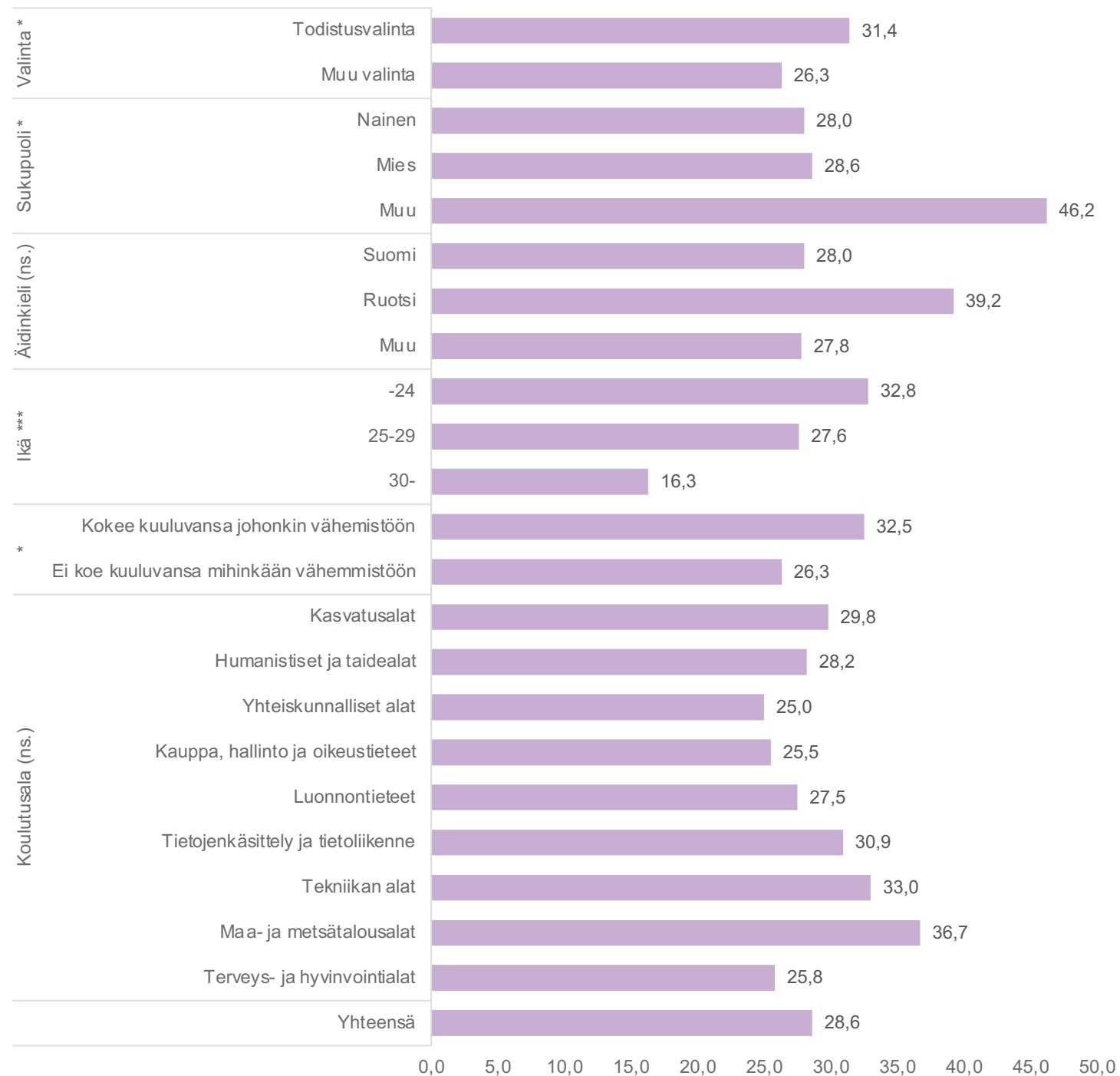
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Työssäkäynti opiskelun ohella hidastanut opintoja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

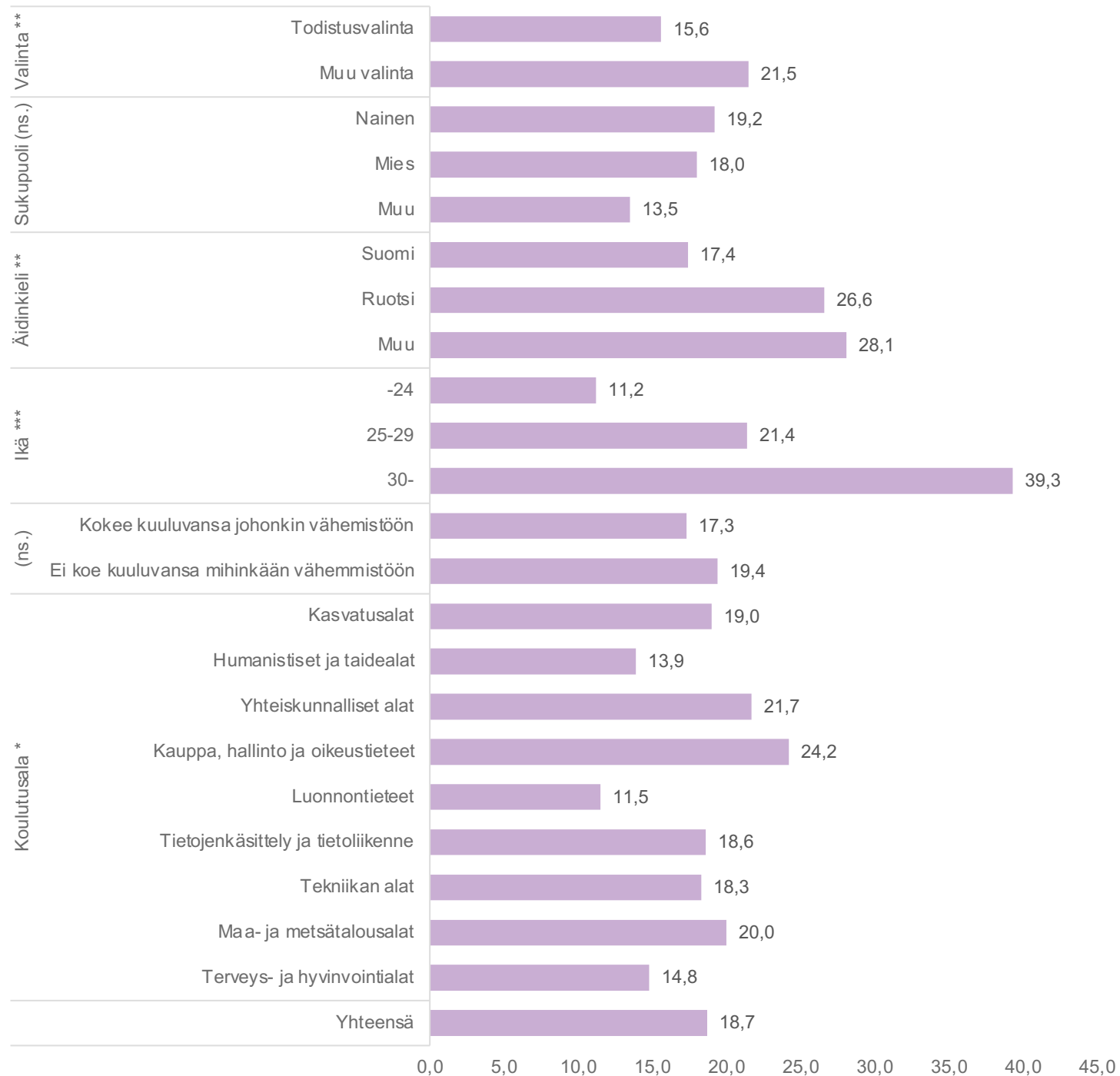
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Perhesyyt tai ihmissuhteet hidastaneet opintoja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

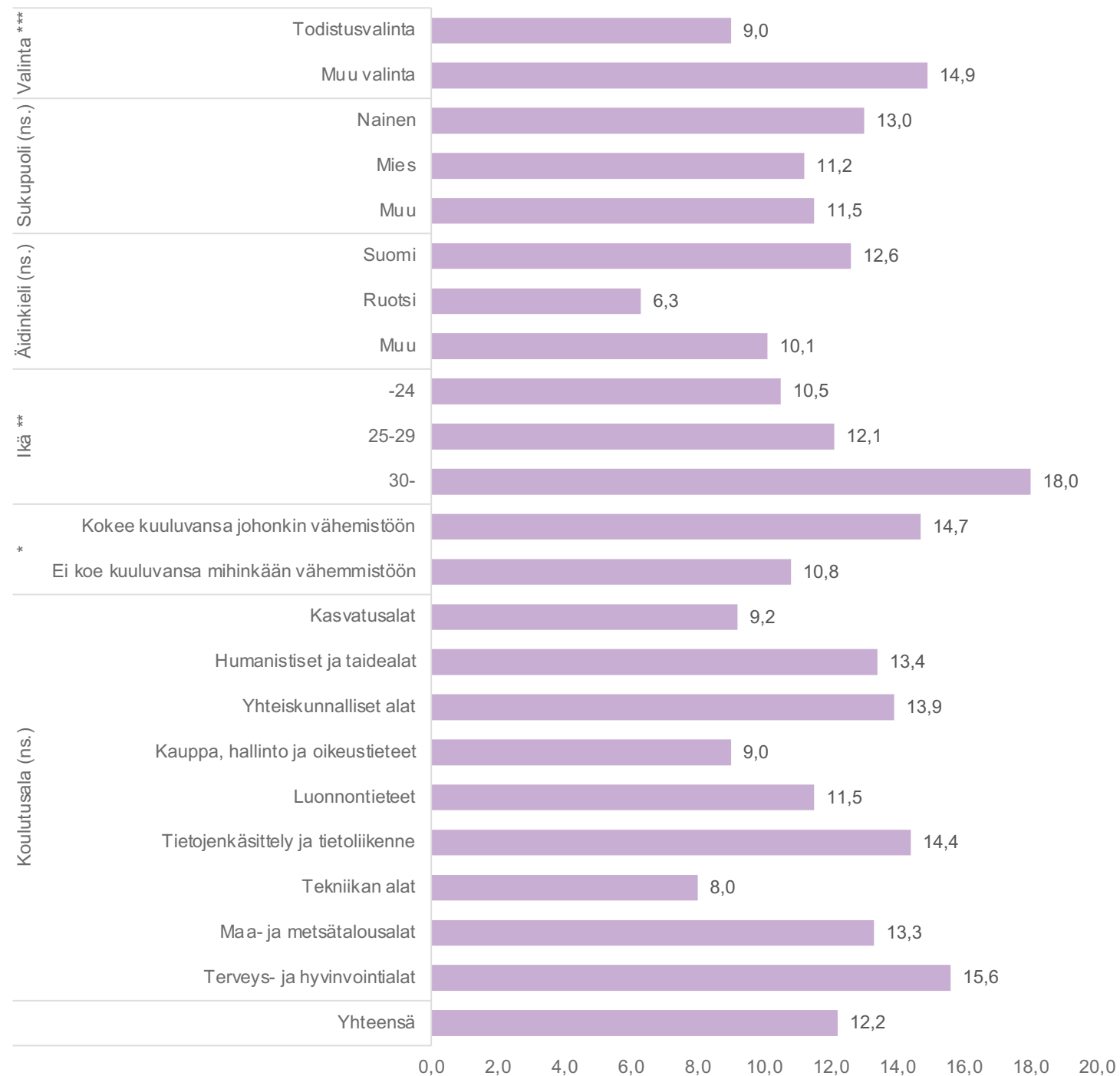
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Heikko rahatilanne hidastanut opintoja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

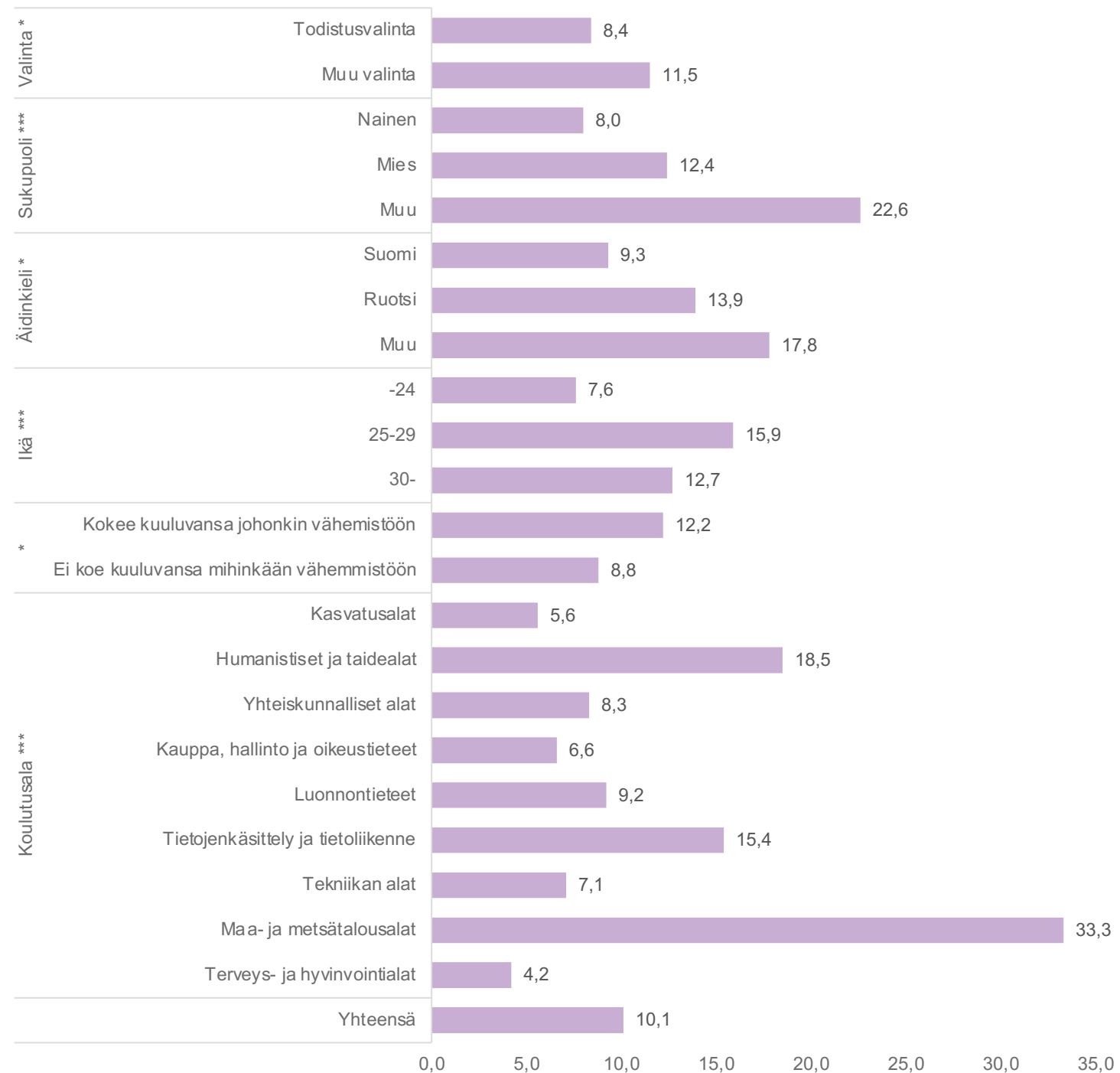
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Harkitsetko nykyisten opintojesi keskeyttämistä?

- En, aion jatkaa nykyisessä koulutuksessani
- Kyllä, olen keskeyttämässä opintoni enkä ole hakemassa muualle
- Kyllä, olen hakemassa toiselle alalle tai koulutukseen
- Kyllä, olen jo saanut uuden opiskelupaikan

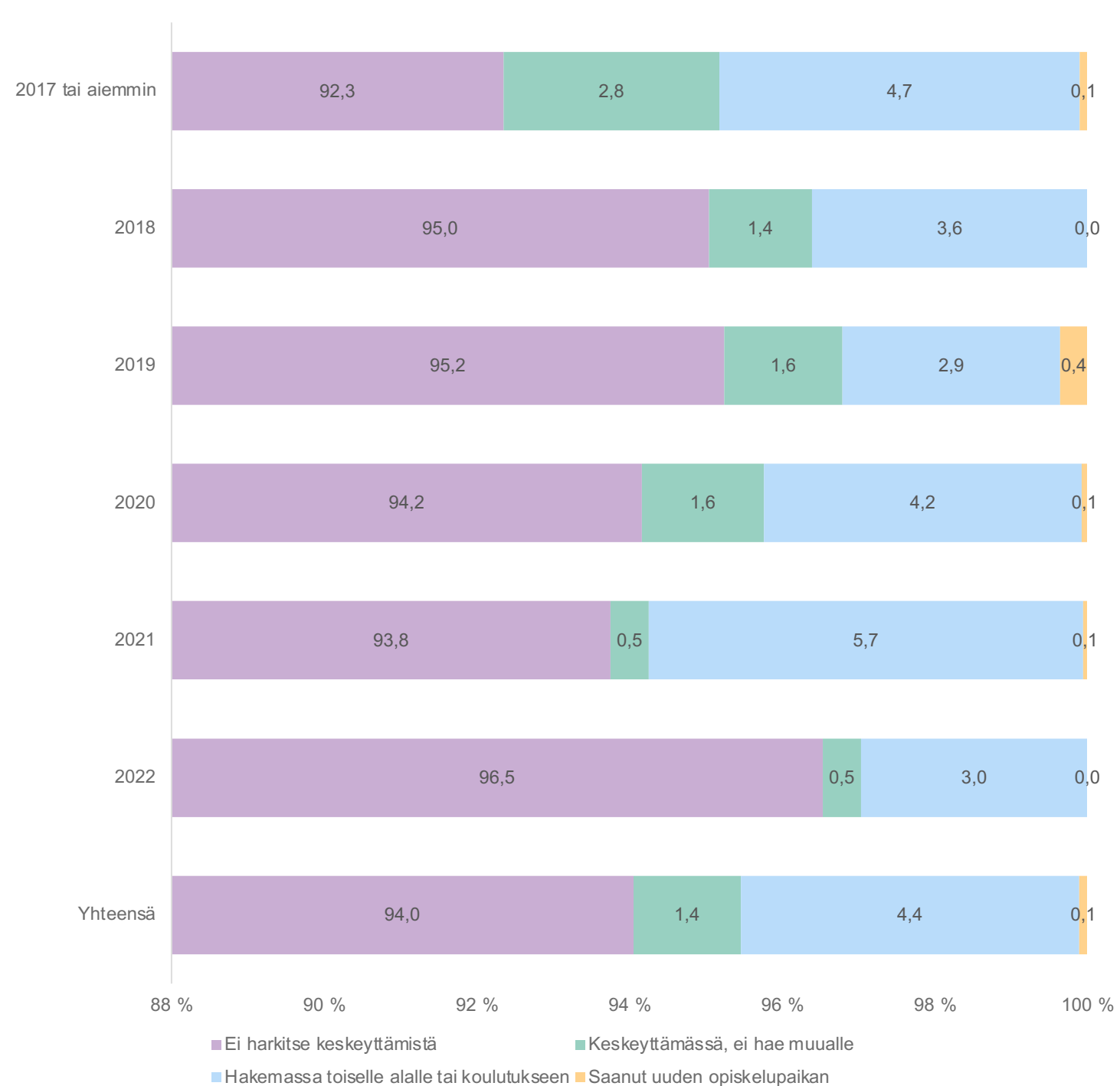
Opintojen keskeyttämisen harkitseminen

Ristiintaulukointi opintojen aloitusvuoden mukaan, prosenttia vastaajista

Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

*** $p < 0,001$

HUOM! Kaikki yliopistovastaajat!

Opintojen keskeyttämistä harkitsevat

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

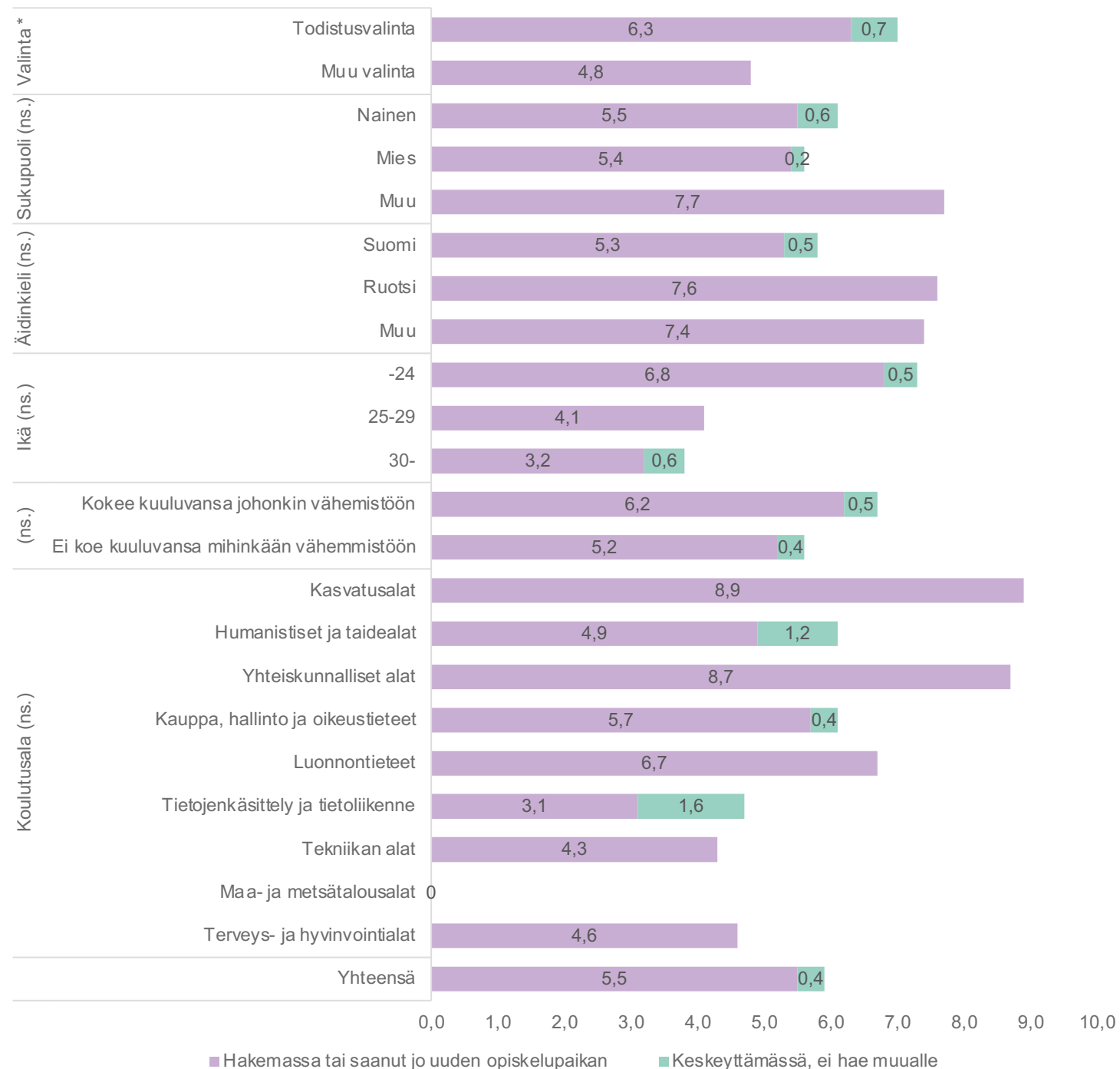
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Hyvinvointi

Koettu masentuneisuus ja alakuloisuus

Koettu stressi

Mielen hyvinvointi

Oletko viimeisen kahden viikon aikana kokenut itsesi masentuneeksi tai alakuloiseksi?

- Kyllä, usein (18,3 %)
- Kyllä, joissain määrin (39,7 %)
- En juurikaan (30,0 %)
- En lainkaan (12,0 %)

Oletko viimeisen kahden viikon aikana kokenut itsesi masentuneeksi tai alakuloiseksi?

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

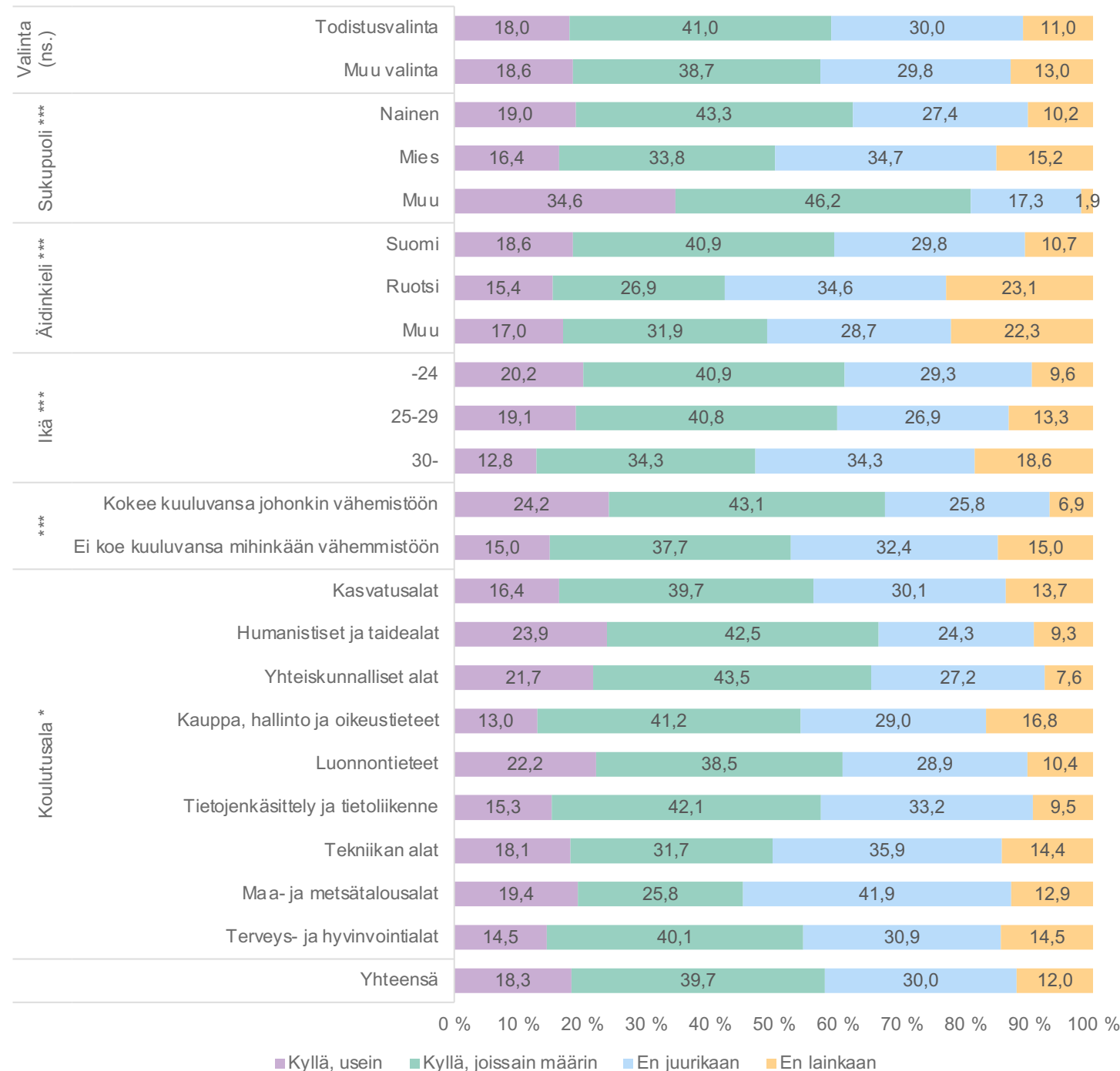
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Kuinka paljon olet kuluneen kahden viikon aikana kokenut seuraaviin asioihin liittyvää stressiä?

- Opinnot (keskiarvo 7,30; keskihajonta 2,458)
- Työt (keskiarvo 5,01; keskihajonta 3,170)
- Muu elämä (keskiarvo 5,91; keskihajonta 2,713)
- *Summamuuttuja näistä kolmesta (keskiarvo 5,91; keskihajonta 1,191)*
- Liukukytkin:
 - 1 = En lainkaan
 - 11 = Erittäin paljon

Koettu stressi

Keskiarvovertailu

1 = En lainkaan

11 = Erittäin paljon

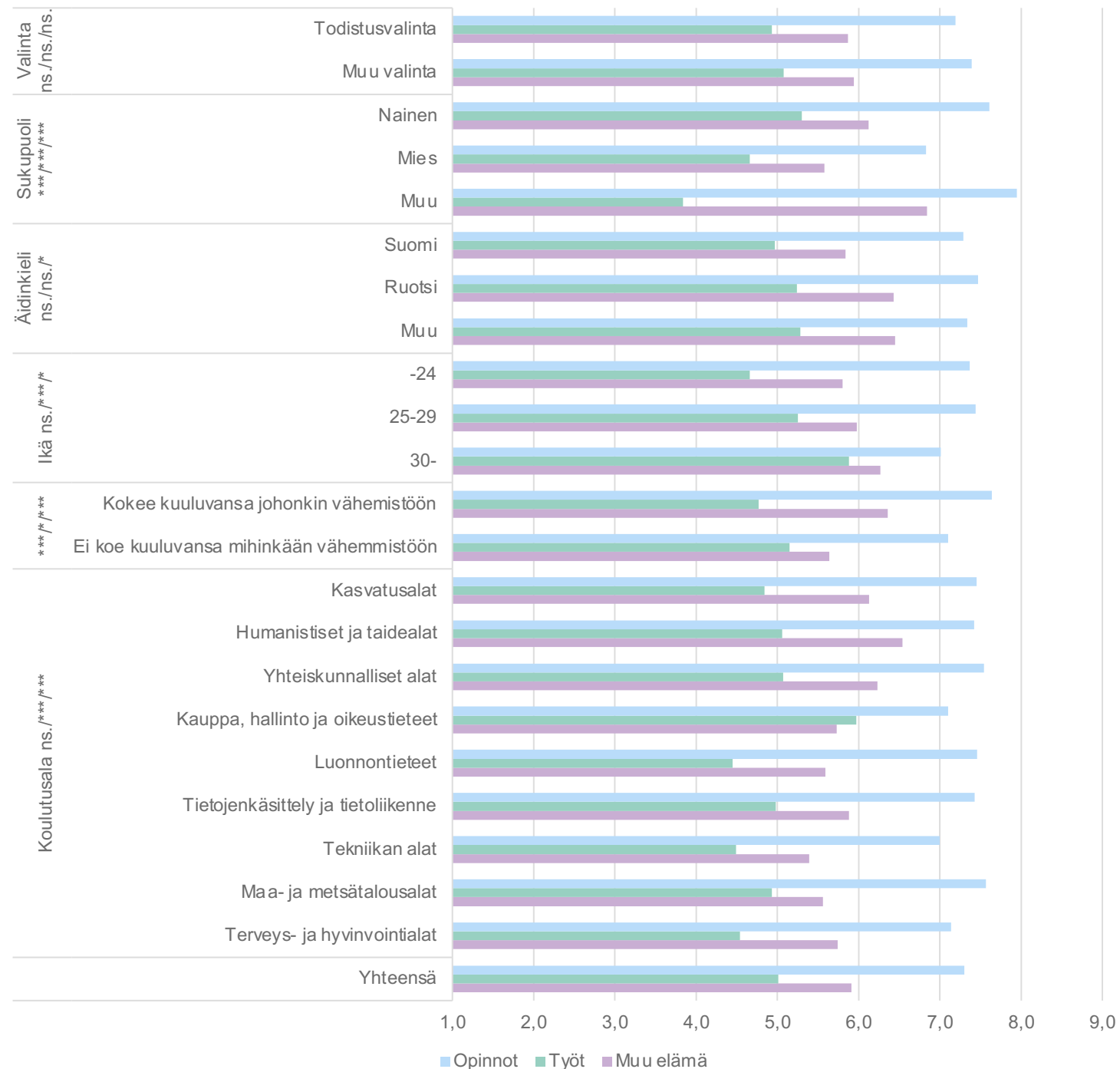
Tilastollisen merkitsevyyden testi ANOVA

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Koettu stressi: Opinnot

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

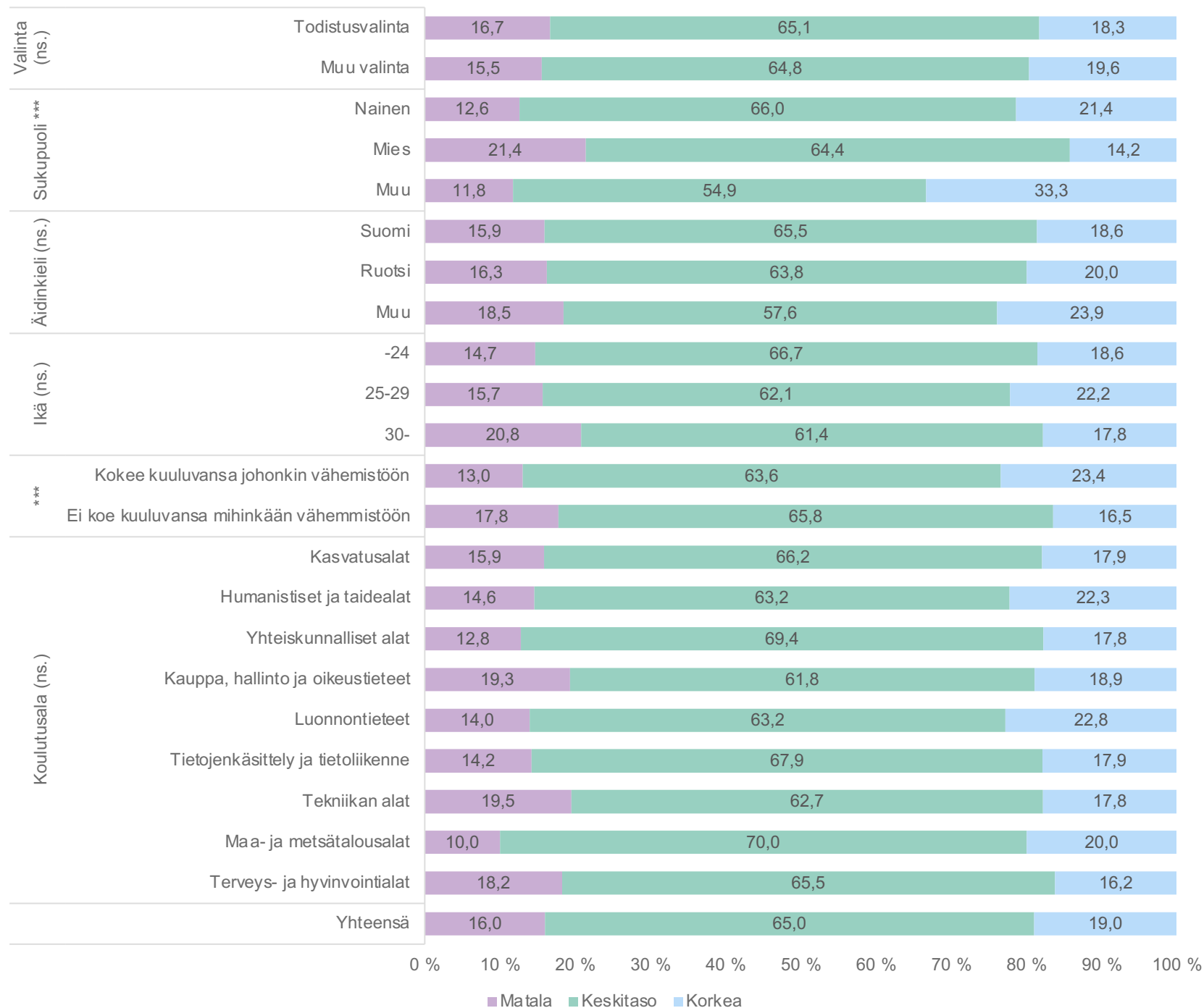
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Koettu stressi: Työt

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

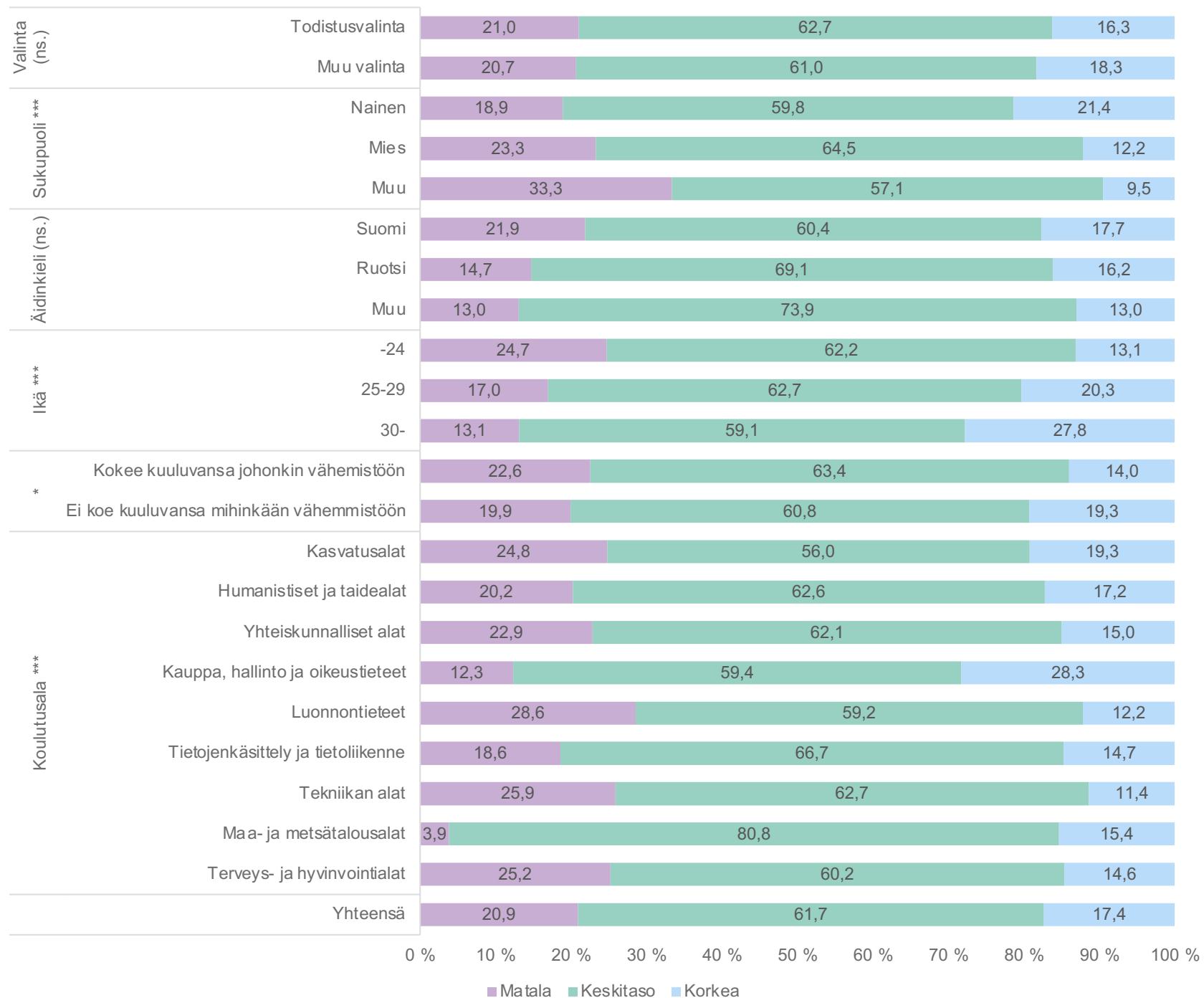
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Koettu stressi: Muu elämä

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

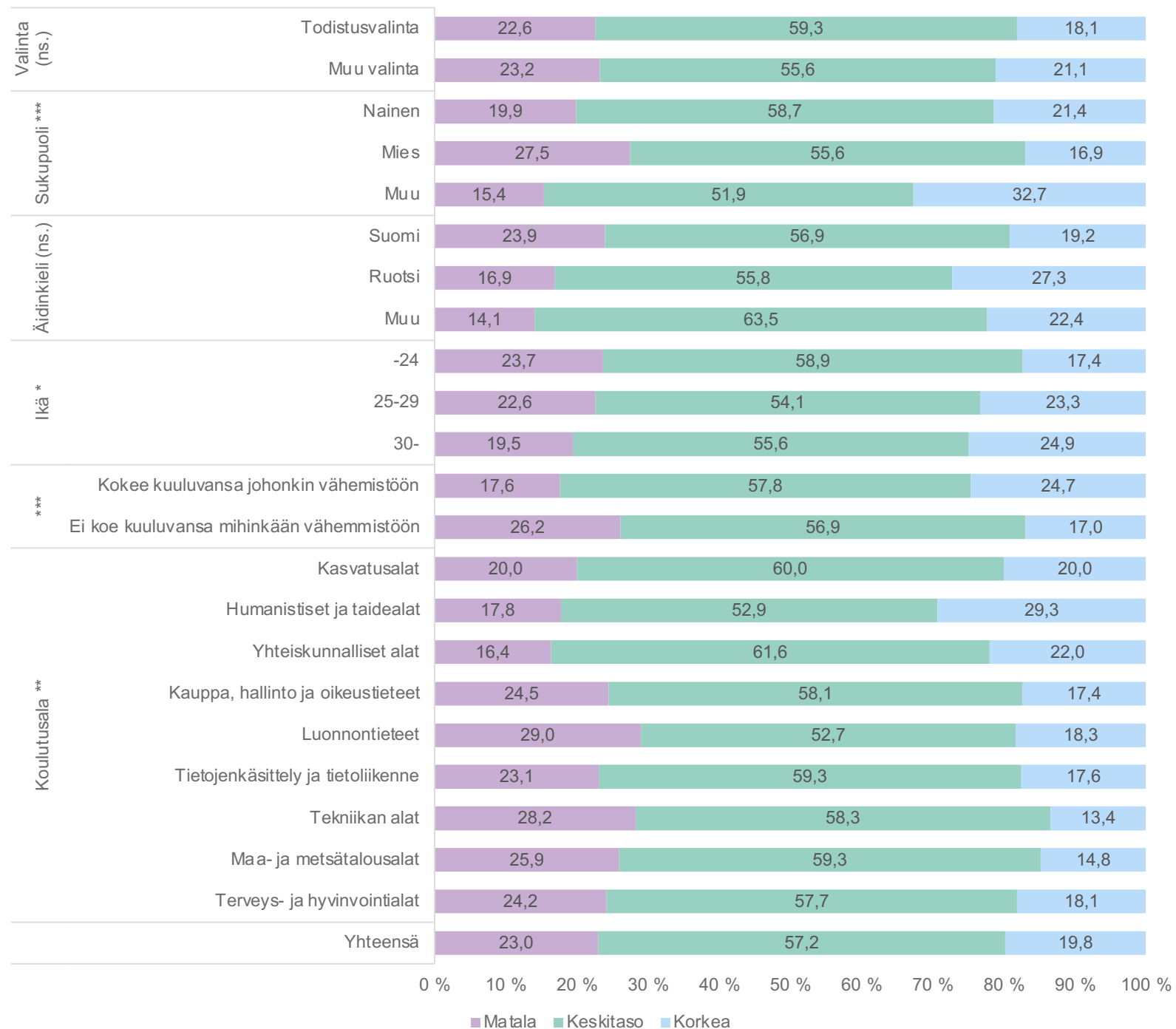
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Koettu stressi: Summamuuttuja

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

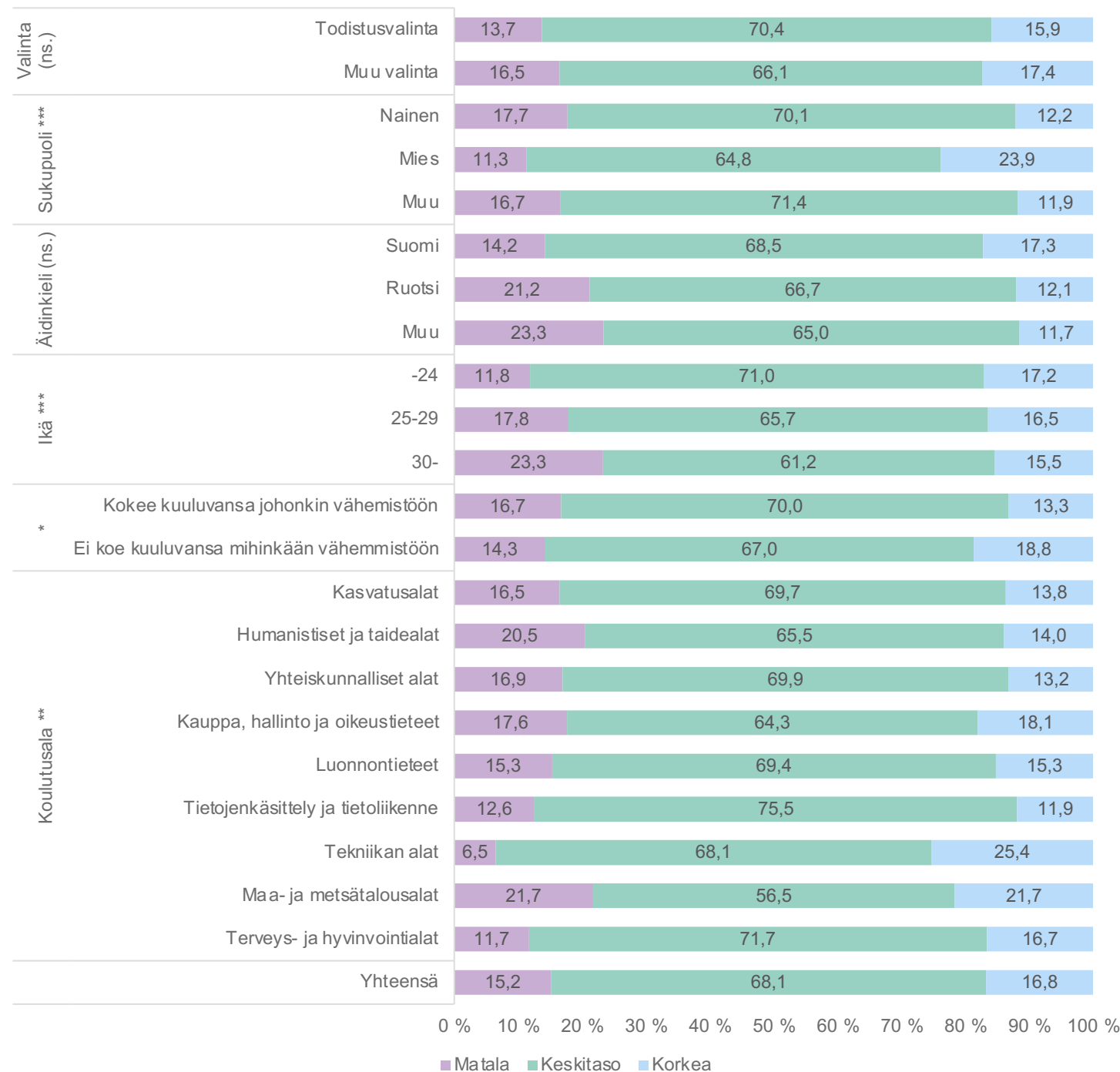
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Positiivisen mielenterveyden mittari

Short Warwick-Edinburgh Mental Wellbeing Scale (SWEMWBS)

Alla on esitetty joitakin väittämiä tunteista ja ajatuksista. Merkitse jokaisen väittämän kohdalla rasti siihen ruutuun, mikä parhaiten kuvaa kokemuksiasi viimeisen kahden viikon aikana.

Ei koskaan - Harvoin - Silloin tällöin - Usein - Koko ajan

- Olen tuntenut itseni toiveikkaaksi tulevaisuuden suhteen
- Olen tuntenut itseni hyödylliseksi
- Olen tuntenut itseni rentoutuneeksi
- Olen käsitellyt ongelmia hyvin
- Olen ajatellut selkeästi
- Olen tuntenut läheisyyttä toisiin ihmisiin
- Olen kyennyt tekemään omia päätöksiä asioista

Mielen hyvinvointi (SWEMWBS)

- Väitteistä lasketaan summapistemäärä, joka painotetaan ohjeiden mukaan
- Brittiläisessä tutkimuksessa pisteille on laskettu väestötason raja-arvot, suomalaisia väestötason raja-arvoja ei ole validoitu
- Tässä määritellään aineistokohtaiset raja-arvot keskiarvon ja keskihajonnan mukaan, jolloin sekä matalan että korkean mielen hyvinvoinnin ryhmiin sijoittuu noin 15 % vastaajista ja molemmat ääripäät saadaan näkyville
- Mahdollistaa eri ryhmien vertailemisen aineiston sisällä, ei vertailua muihin aineistoihin

Positiivisen mielenterveyden mittarin väitteet

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

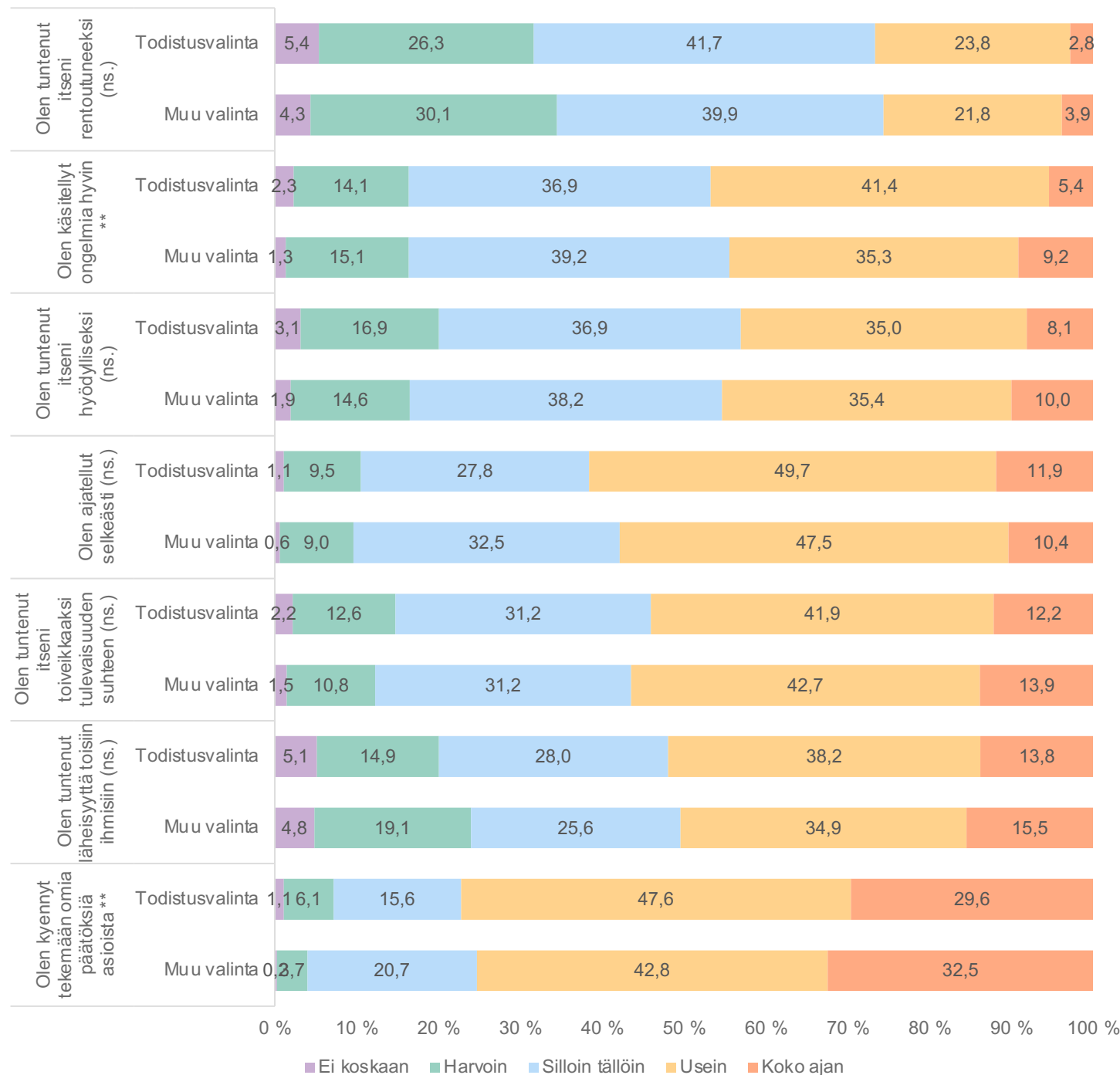
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Mielen hyvinvointi (SWEMWBS)

Keskiarvovertailu painotetusta
summapistemäärästä, min 7,0 max 35,0

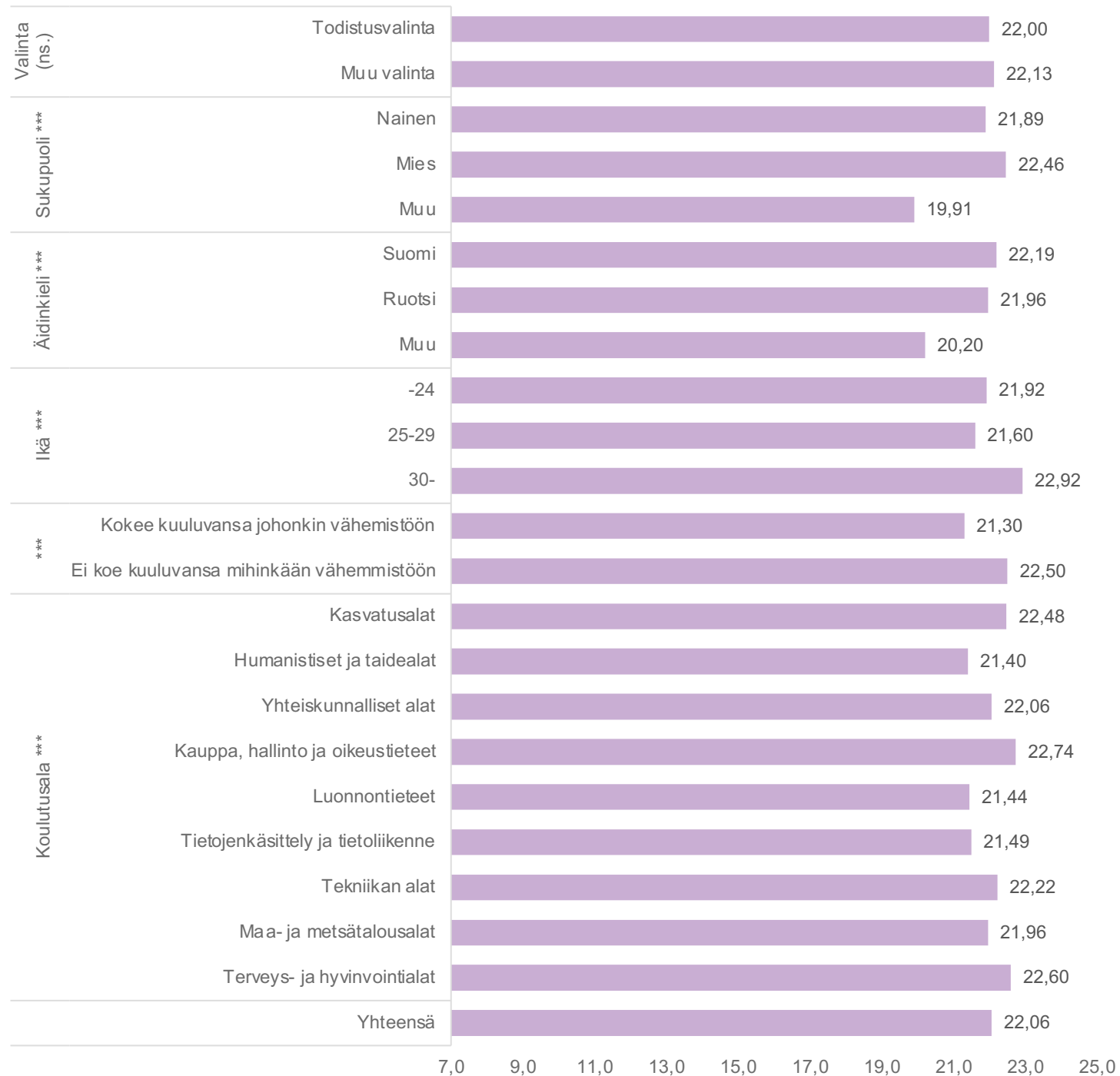
Tilastollisen merkitsevyyden testi ANOVA

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Mielen hyvinvointi (SWEMWBS)

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

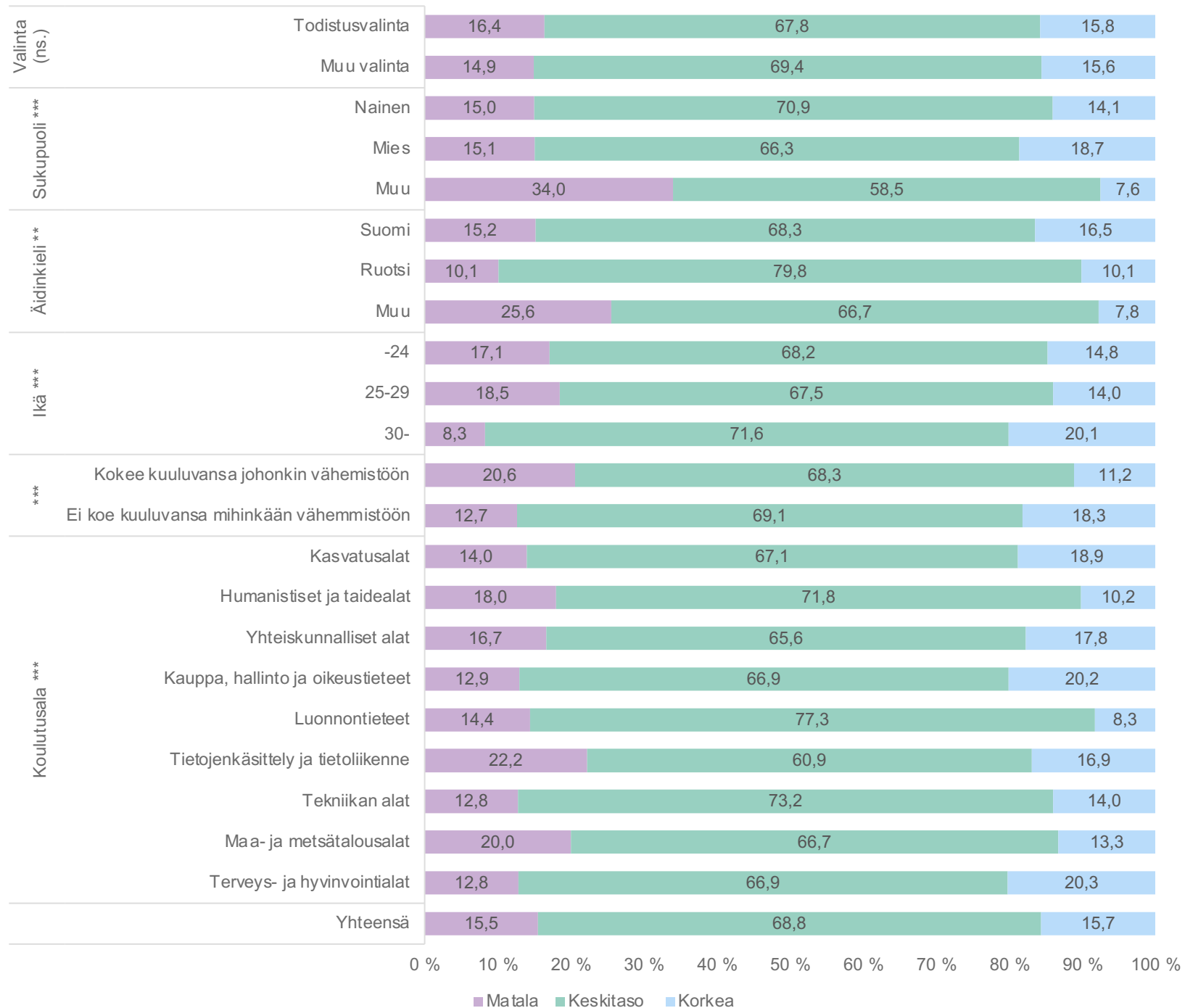
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Opiskelukyky

Opiskelukykymalli

Kristiina Kuntun (YTHS) ja Työterveyslaitoksen vuonna 2006 kehittämä ja YTHS:n johdolla 2022 päivitetty malli (vrt. työkyky)

Lähde:

<https://www.yths.fi/palvelut/opiskeluyhteisotyo/opiskelukyky/>

Opiskelukyky syntyy ja kehittyy opiskelijan ja oppimisympäristön dynaamisessa vuorovaikutuksessa

Opetus ja ohjaus

Opetusta ja oppilaitoksen toimintaa koskevat väitteet

Lähiopetuksen määrä

Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä, jotka koskevat oppilaitostasi ja saamaasi opetusta?

Täysin eri mieltä - Osittain eri mieltä - Ei samaa eikä eri mieltä - Osittain samaa mieltä - Täysin samaa mieltä - En osaa sanoa

- Opetusjärjestelyt ovat tarkoituksenmukaiset ja joustavat (kurssien aikataulutus, opetuksen sijainti, kurssimateriaalin saatavuus)
- Opintosuoritusten arviointi on oikeudenmukaista ja tasapuolista
- Opetushenkilökunta osaa opettaa
- Opetetut asiat ovat mielekkäitä
- Koen saavani riittävästi palautetta oppimisestani
- Koen saavani tarpeeksi tukea oppilaitokseltani
- Opetus on esteetöntä ja saavutettavaa

Opetus ja oppilaitoksen toiminta

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

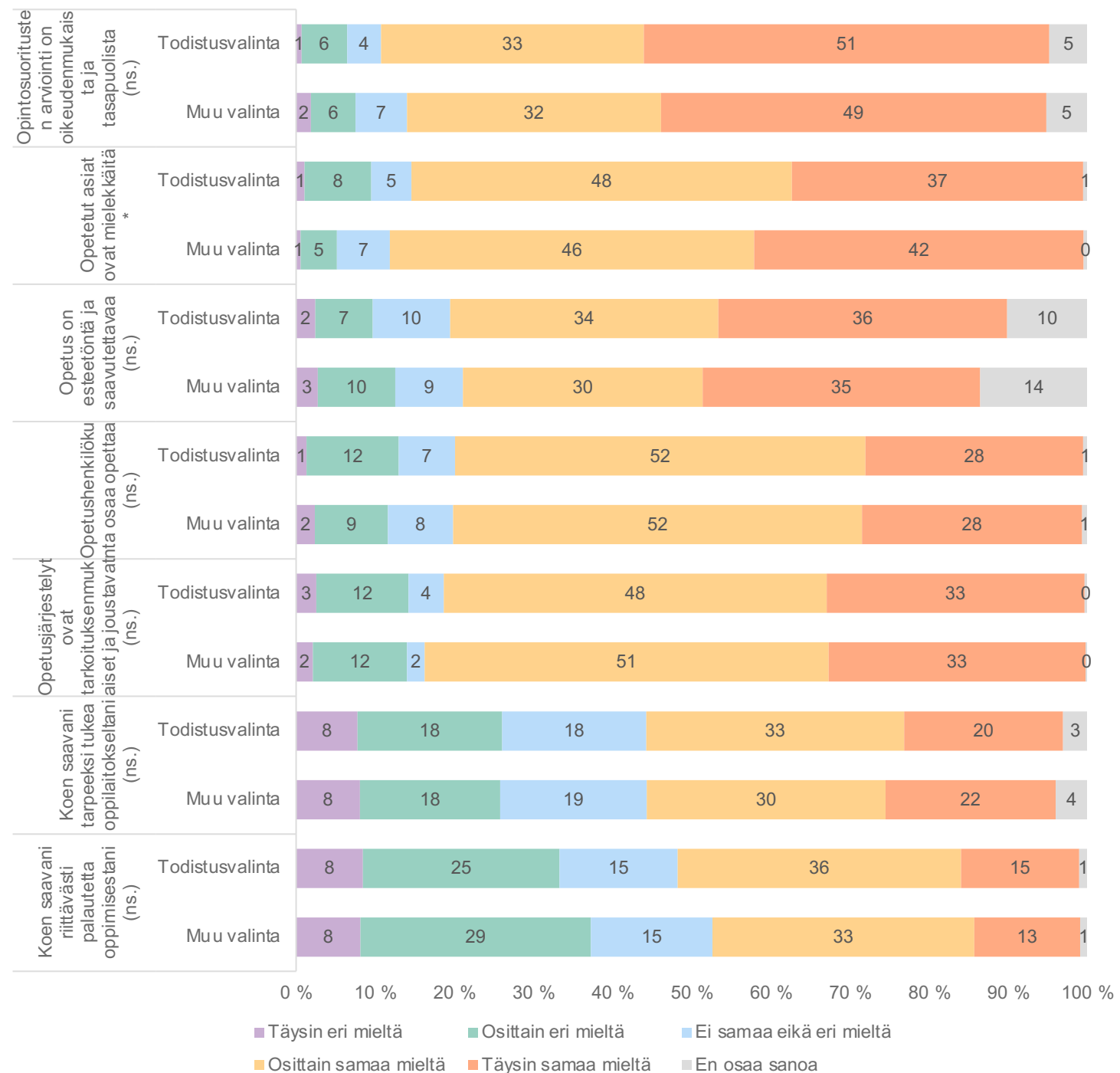
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Opetus ja oppilaitoksen toiminta

Väitteistä tehty summamuuttuja, joka kuvaa kokemuksia saadun opetuksen ja ohjauksen laadusta ja määrästä (tilastollisesti merkitsevä positiivinen korrelaatio varmistettu)

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

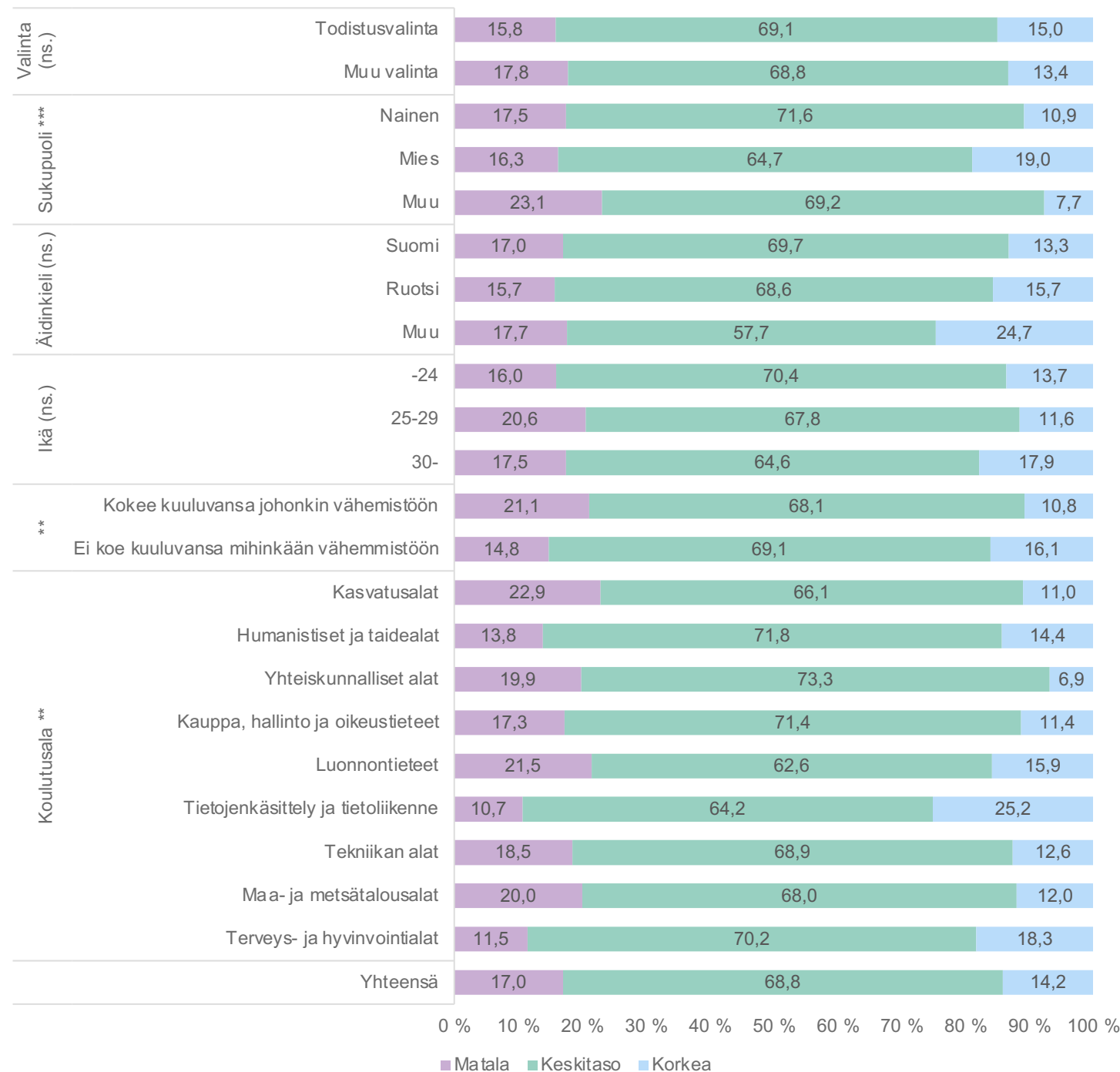
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Arvioi opintoihisi kuuluvan lähiopetuksen määrää

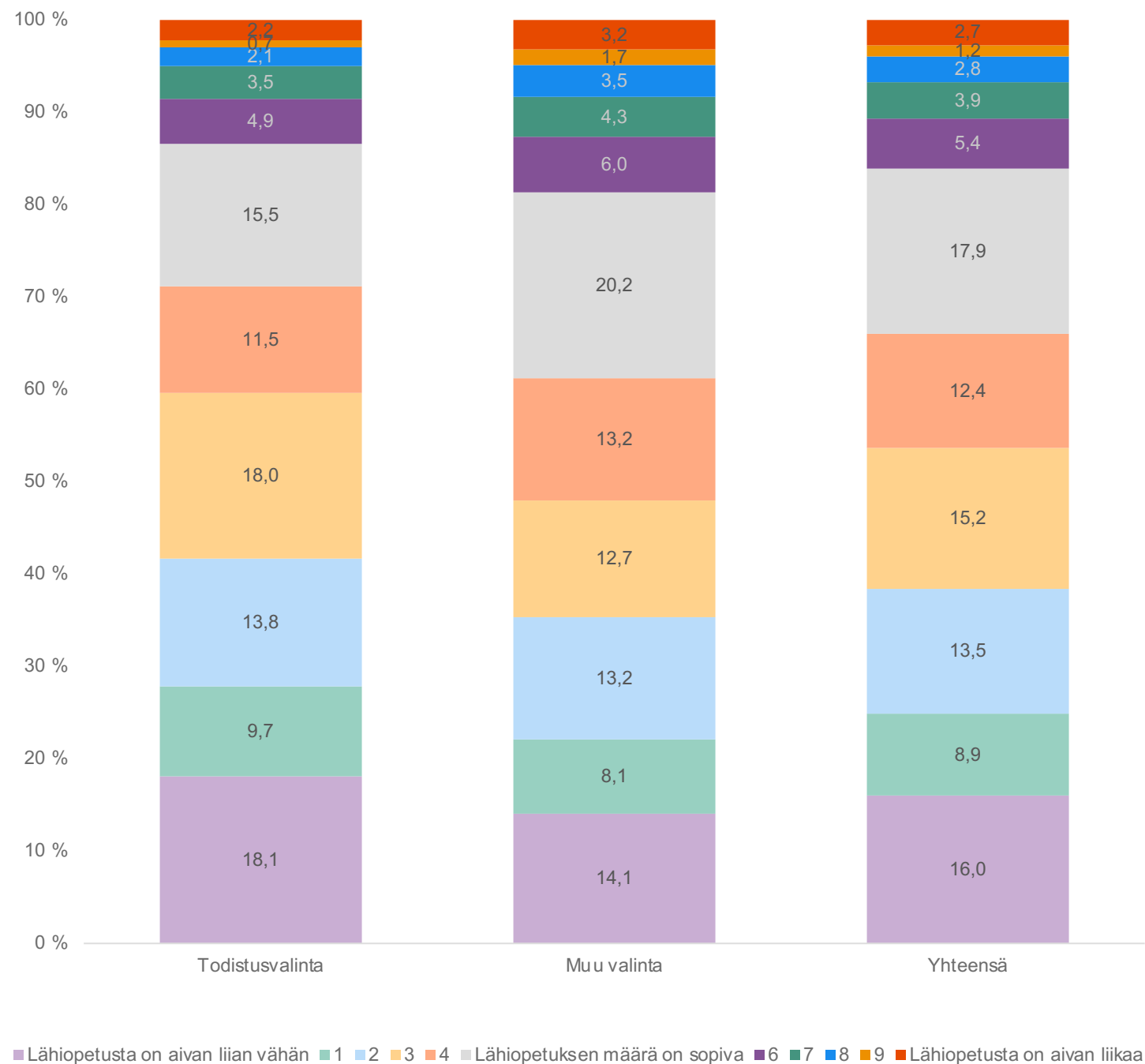
Liukukytkin:

0 = Lähiopetusta on aivan liian vähän

5 = Lähiopetuksen määrä on sopiva

10 = Lähiopetusta on aivan liikaa

Ristiintaulukointi, $p < 0,01$

Opiskeluympäristö

Oppilaitosyhteisöön ja yhdenvertaisuuteen
liittyvät väitteet

Liikkumismahdollisuudet korkeakoulussa

Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä, jotka liittyvät oppilaitosyhteisöön ja yhdenvertaisuuteen?

Täysin eri mieltä - Osittain eri mieltä - Ei samaa eikä eri mieltä - Osittain samaa mieltä - Täysin samaa mieltä - En osaa sanoa

- Tunnen kuuluvani oman alani opiskelijoiden yhteisöön
- Koen oloni turvalliseksi oppilaitoksessani
- Oppilaitokseni toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on minulle tuttu
- Tiedän, keneen voin ottaa yhteyttä jos havaitsen oppilaitoksessani häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua
- Oppilaitokseni ilmapiiri on sellainen, että tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista on helppo puhua
- Oppilaitoksessani otetaan hyvin huomioon ihmisten moninaisuus
- Mihin tahansa vähemmistöön kuulumisen uskaltaa ilmaista oppilaitoksessani

Oppilaitosympäristö ja yhdenvertaisuus

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

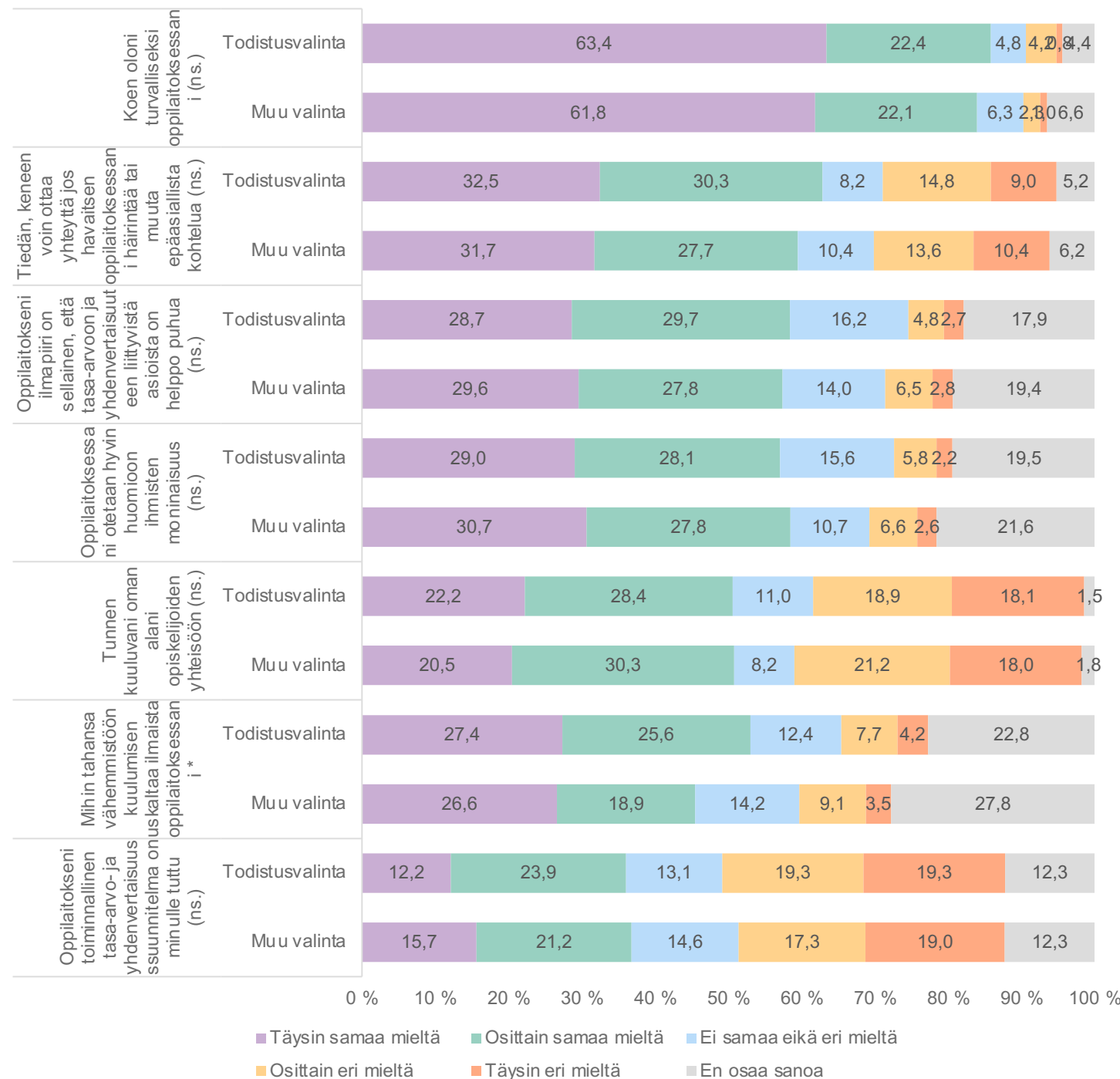
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Oppilaitosympäristö ja yhdenvertaisuus

Väitteistä tehty summamuuttuja, joka kuvaa kokemuksia oppilaitosympäristön laadusta ja yhdenvertaisuudesta (tilastollisesti merkitsevä positiivinen korrelaatio varmistettu)

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

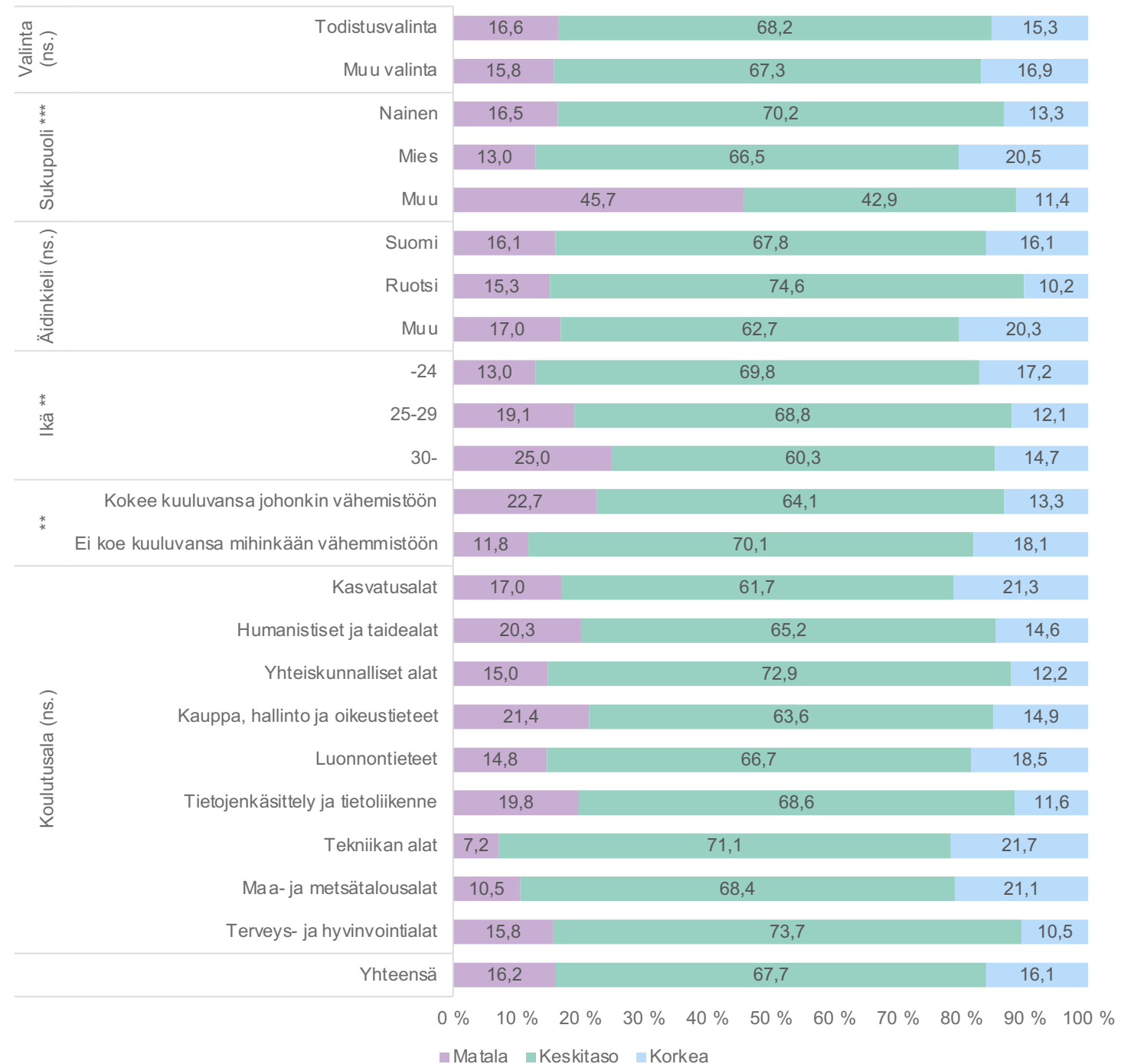
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

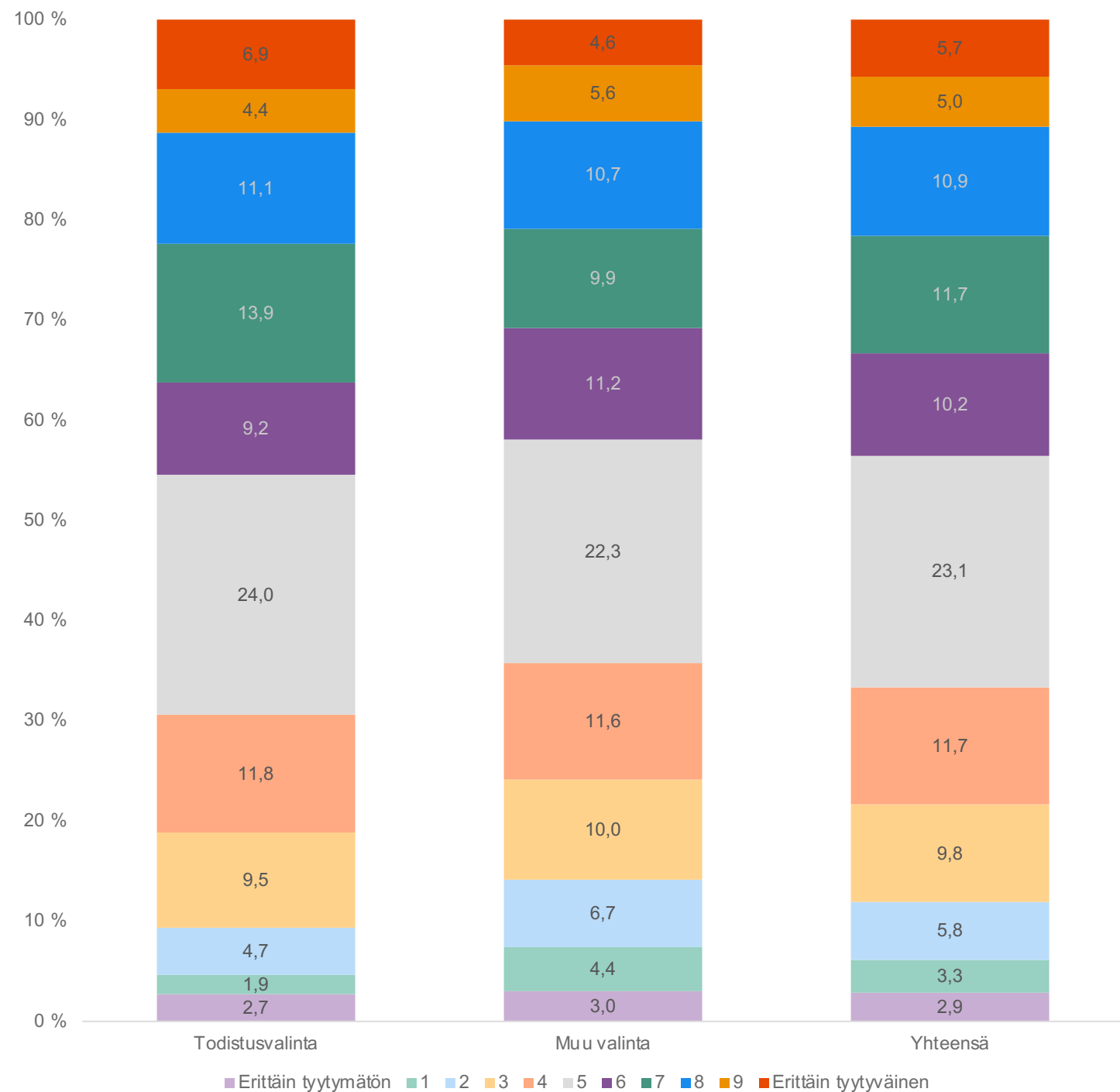
Kuinka tyytyväinen olet liikkumismahdollisuuksiin korkeakoulussasi?

Liukukytkin:

0 = Erittäin tyytymätön

10 = Erittäin tyytyväinen

Ristiintaulukointi, $p < 0,05$

Kuinka tyytyväinen olet liikkumismahdollisuuksiin korkeakoulussasi?

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

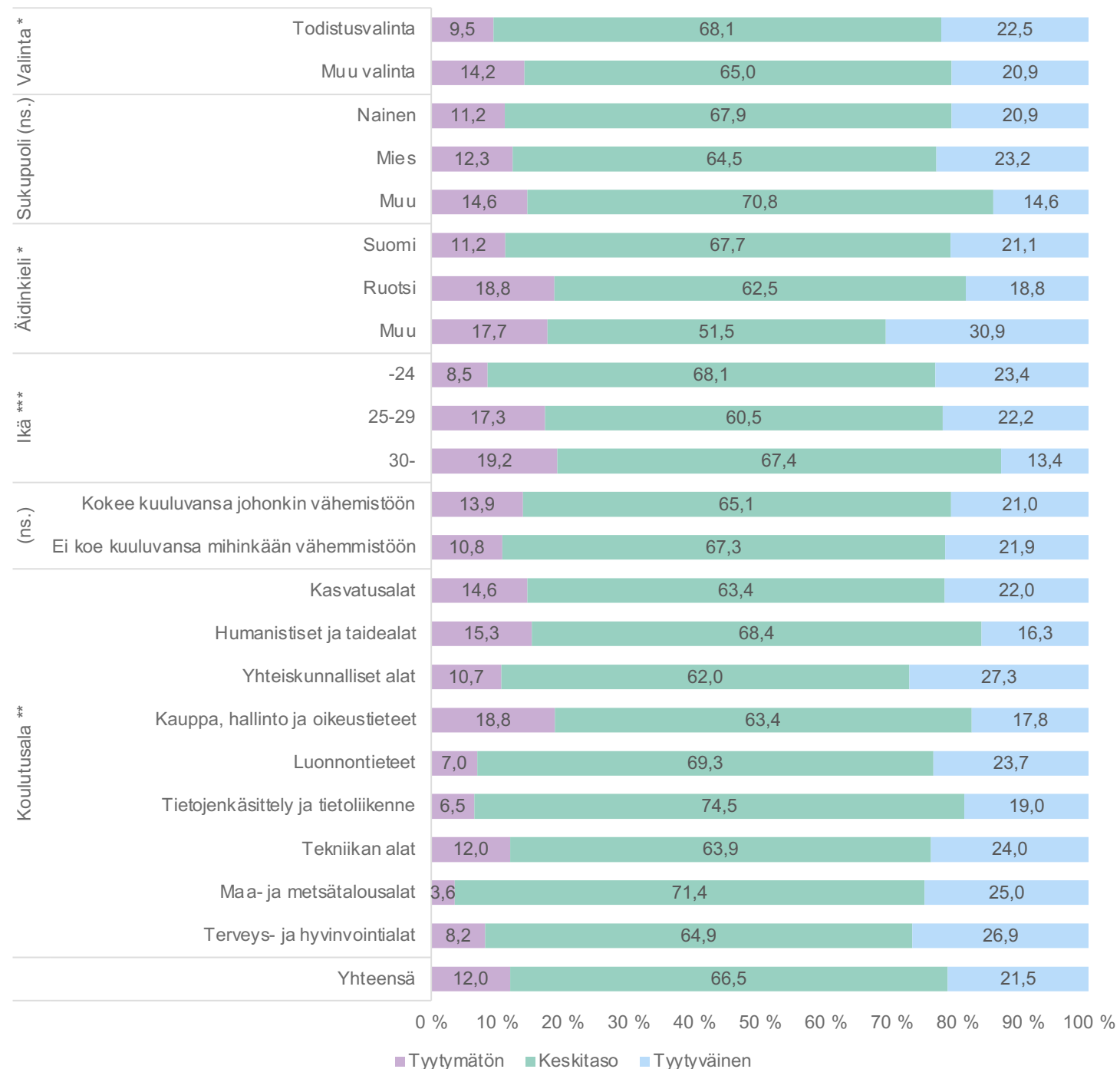
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Omat voimavarat

Fyysinen tai psyykkinen haitta

Ongelmista selviäminen

Osallisuusindikaattori (THL)

Onko sinulla jokin opintojen suorittamista vaikeuttava fyysinen tai psyykkinen haitta?

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

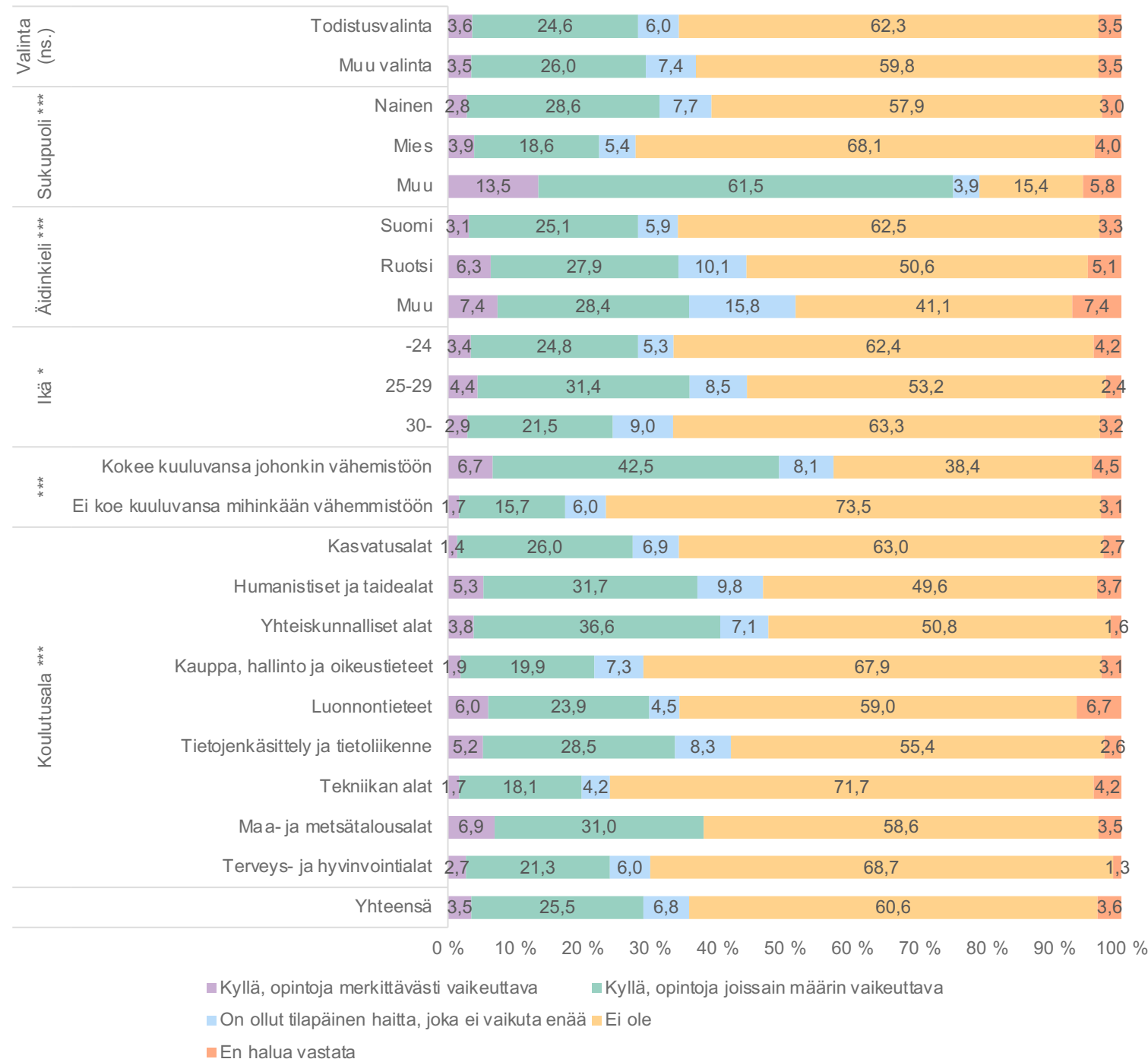
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Kuinka vaikeaa tai helppoa sinun on selvittää opinnoissasi eteen tulevista merkittävistä ongelmista?

Liukukytkin

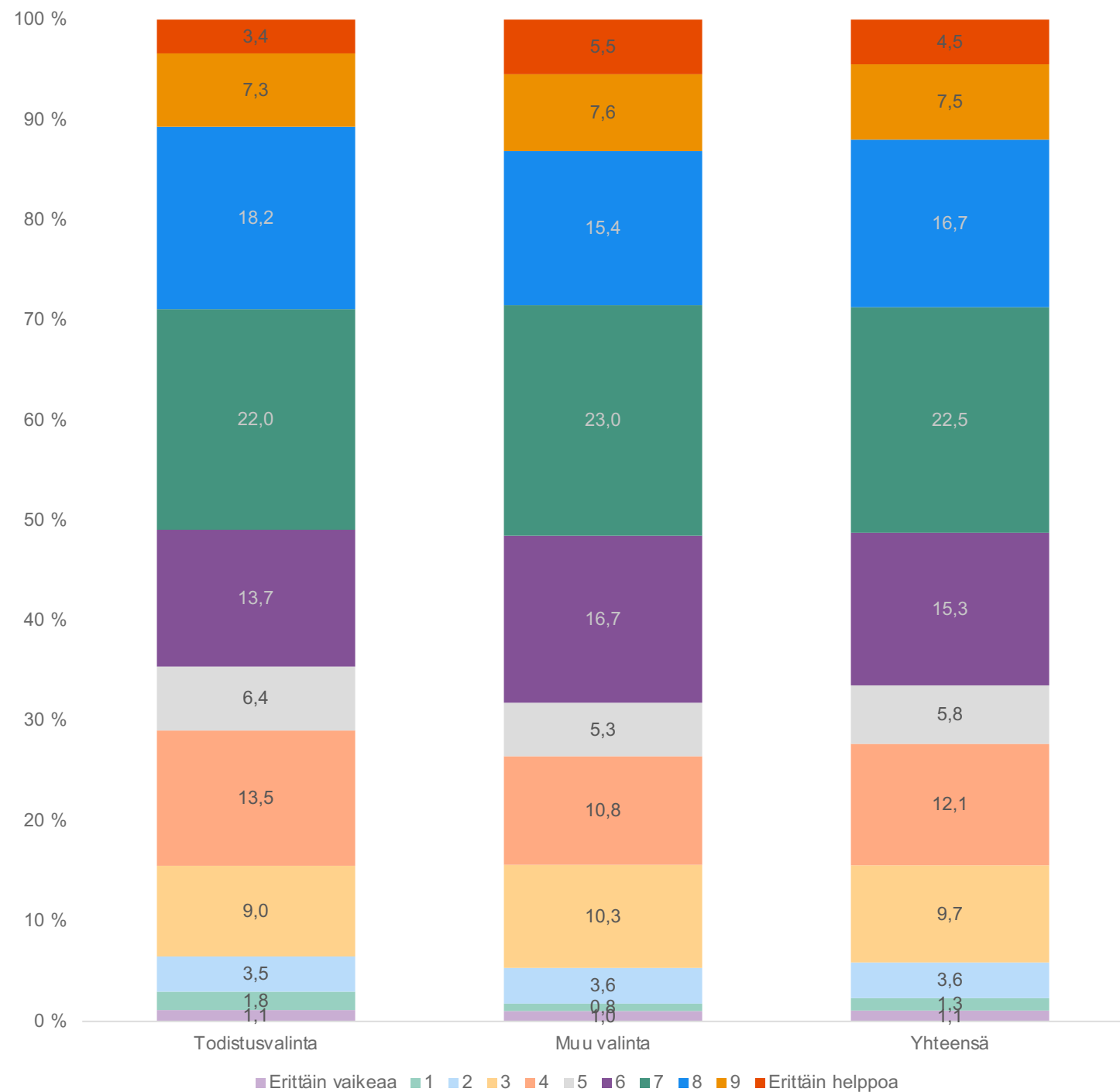
0 = Erittäin vaikeaa

10 = Erittäin helppoa

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

(ns.)

Kuinka vaikeaa tai helppoa sinun on selvittää opinnoissasi eteen tulevista merkittävistä ongelmista?

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

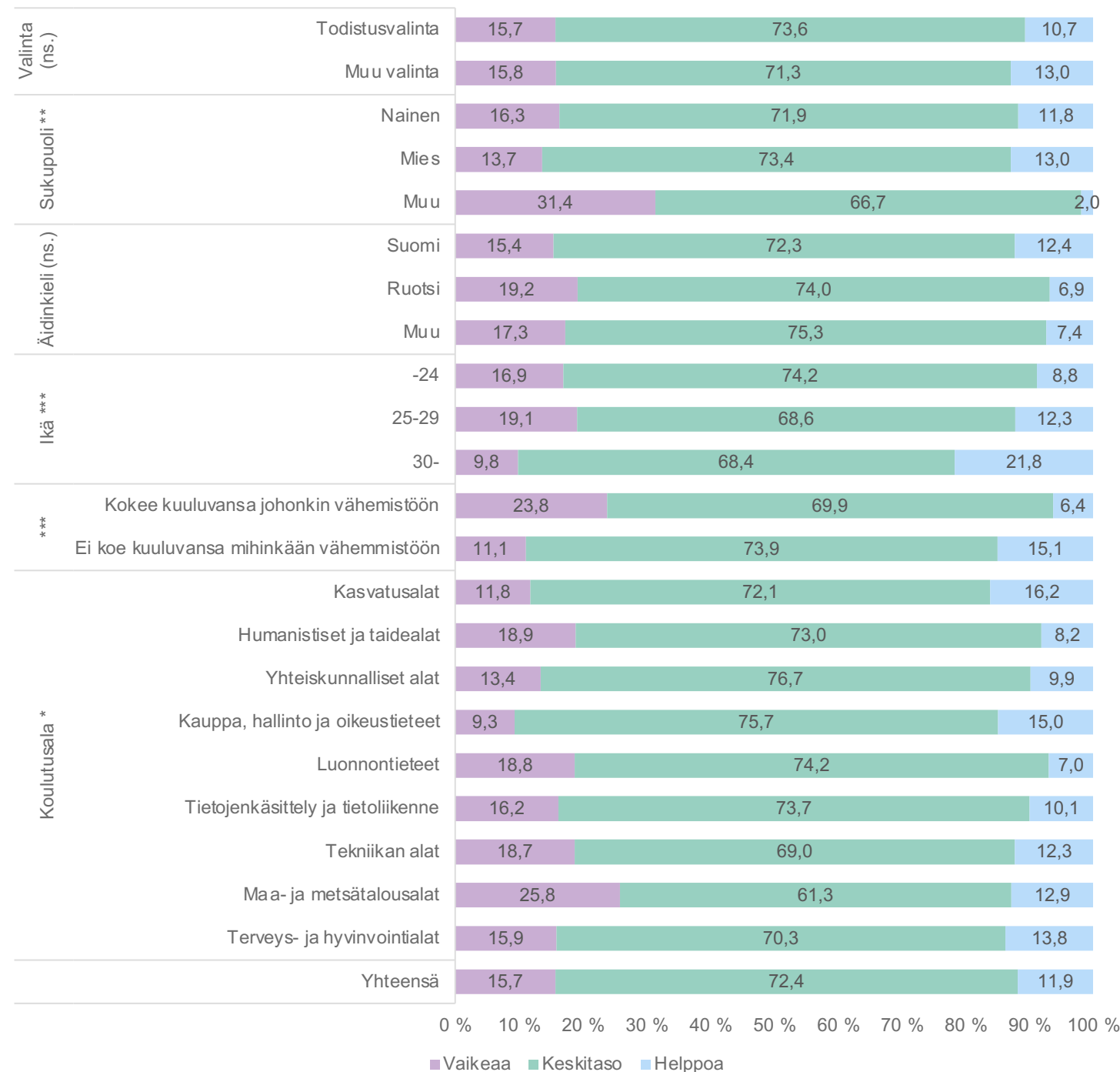
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

THL:n osallisuusindikaattori

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi.

Täysin eri mieltä - Jokseenkin eri mieltä - Ei samaa eikä eri mieltä - Jokseenkin samaa mieltä - Täysin samaa mieltä

- Tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä
- Saan myönteistä palautetta tekemisistäni
- Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön
- Olen tarpeellinen muille ihmisille
- Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun
- Tunnen, että elämälläni on tarkoitus
- Pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita
- Saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen
- Koen, että minuun luotetaan
- Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin

THL:n osallisuusindikaattori

- Ks. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/tutkimus/osallisuusindikaattori-mittaa-osallisuuden-kokemusta>
- Vastaukset pisteytetään ja lasketaan summapistemäärä (0-100)
- Tässä määritellään aineistokohtaiset raja-arvot keskiarvon ja keskihajonnan mukaan, jolloin molemmat ääripäät saadaan näkyville
- Mahdollistaa eri ryhmien vertailemisen aineiston sisällä, ei vertailua muihin aineistoihin

Osallisuusindikaattorin väitteet

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

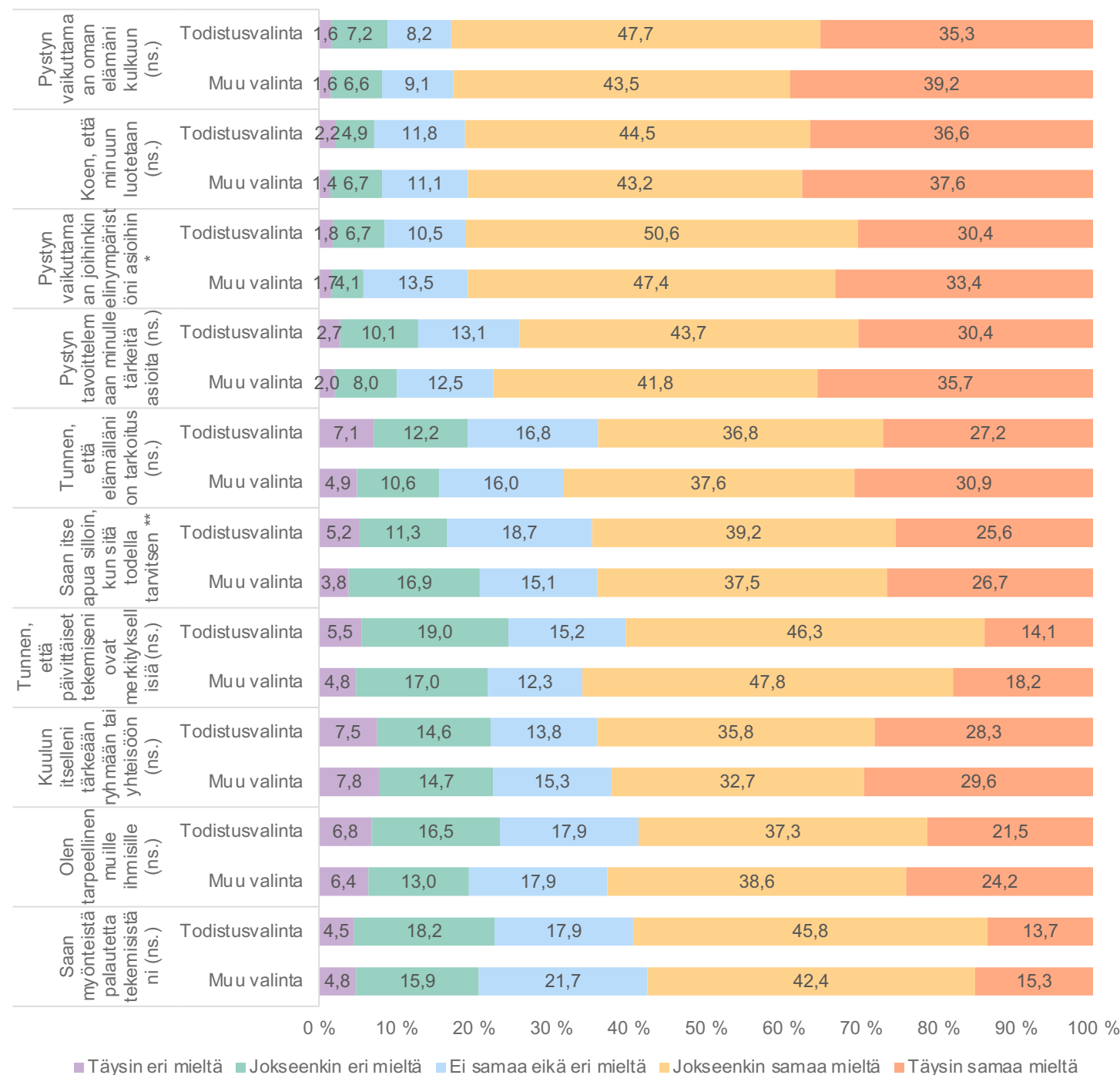
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Osallisuusindikaattori

Summapistemäärä luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

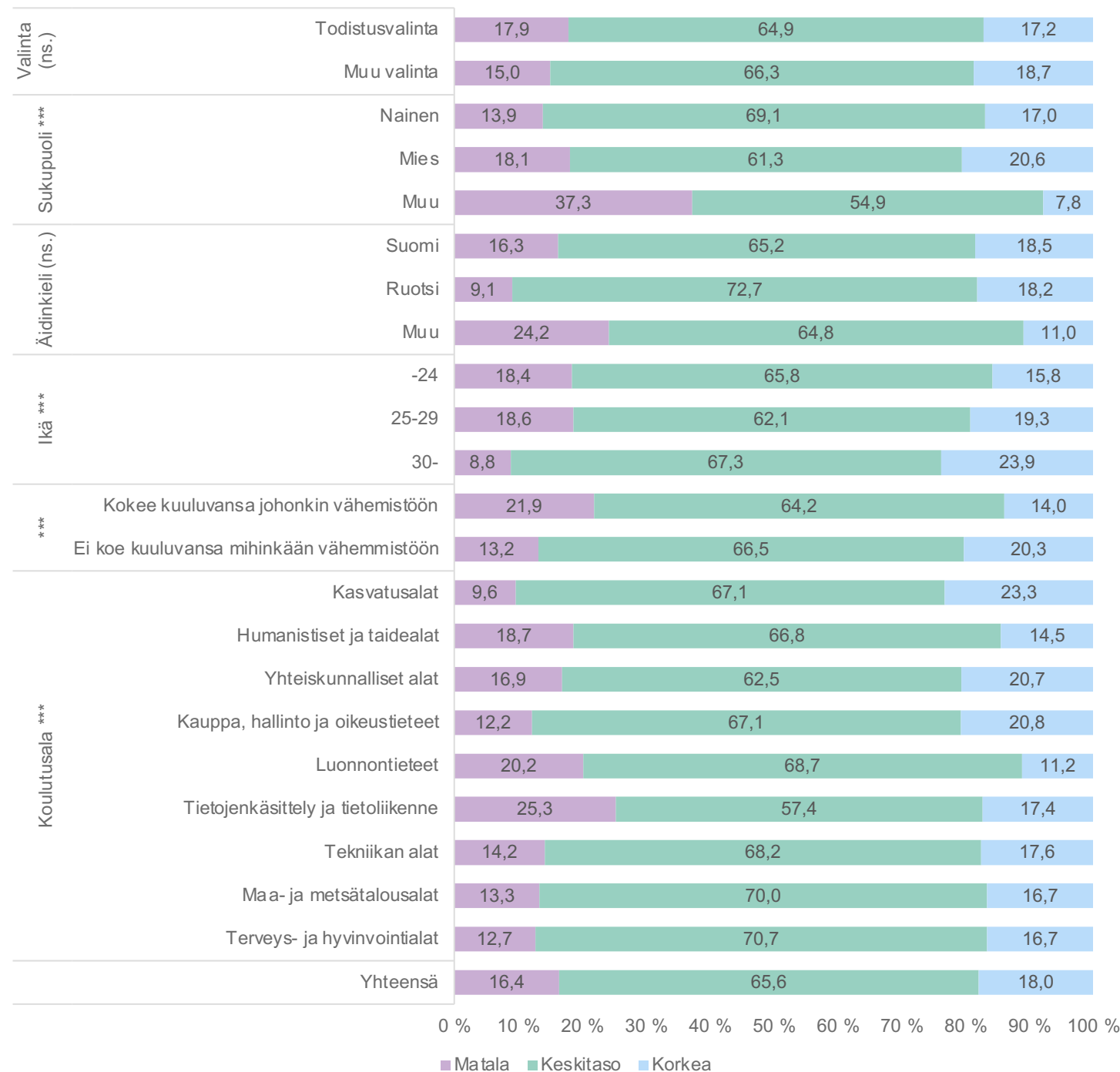
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Kaikki tekijät huomioon ottaen, kuinka tyytyväinen olet nykyiseen asumiseesi?

Liukukytkin

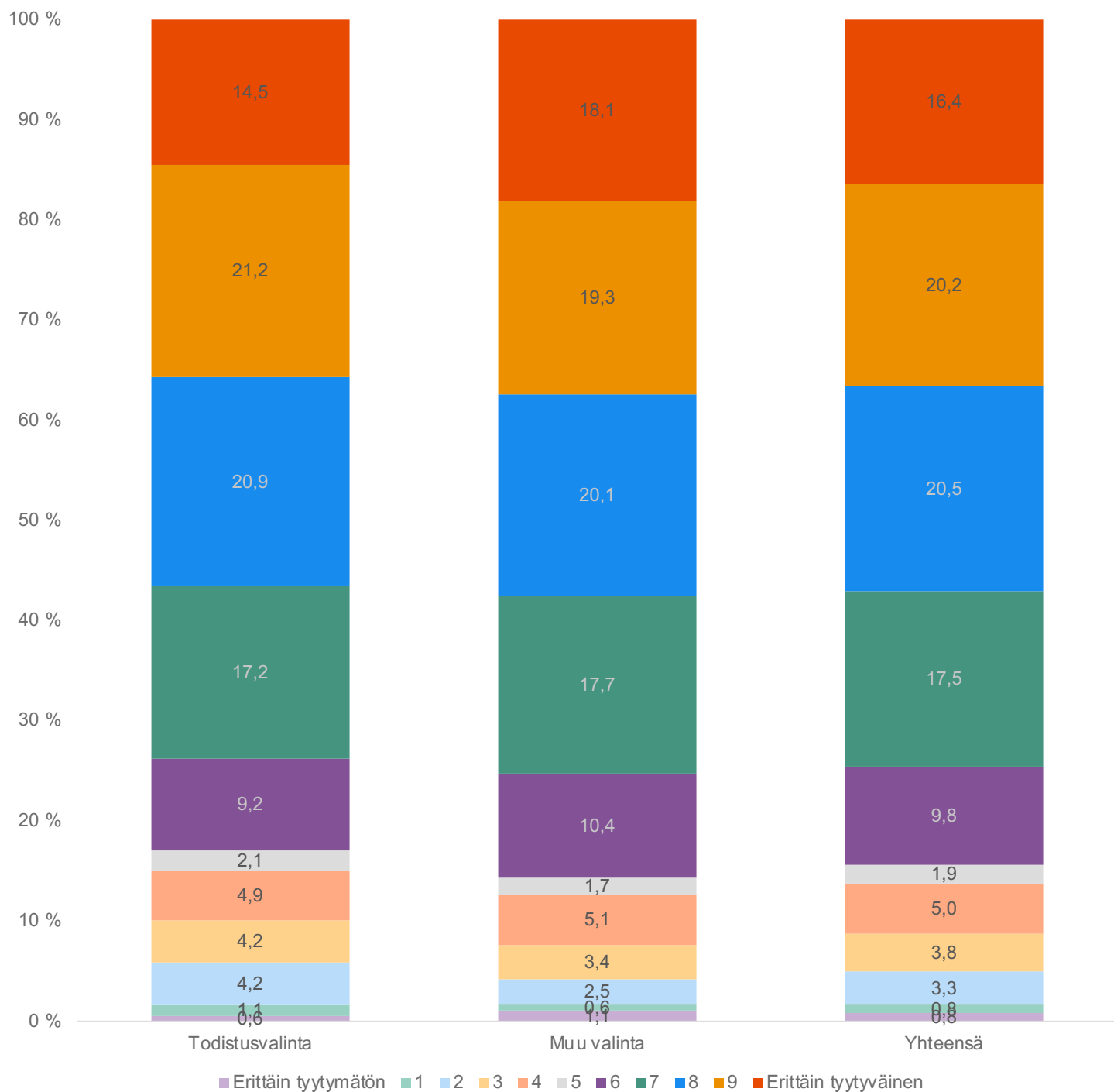
0 = Erittäin tyytymätön

10 = Erittäin tyytyväinen

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

(ns.)

Kaikki tekijät huomioon ottaen, kuinka tyytyväinen olet nykyiseen asumiseesi?

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

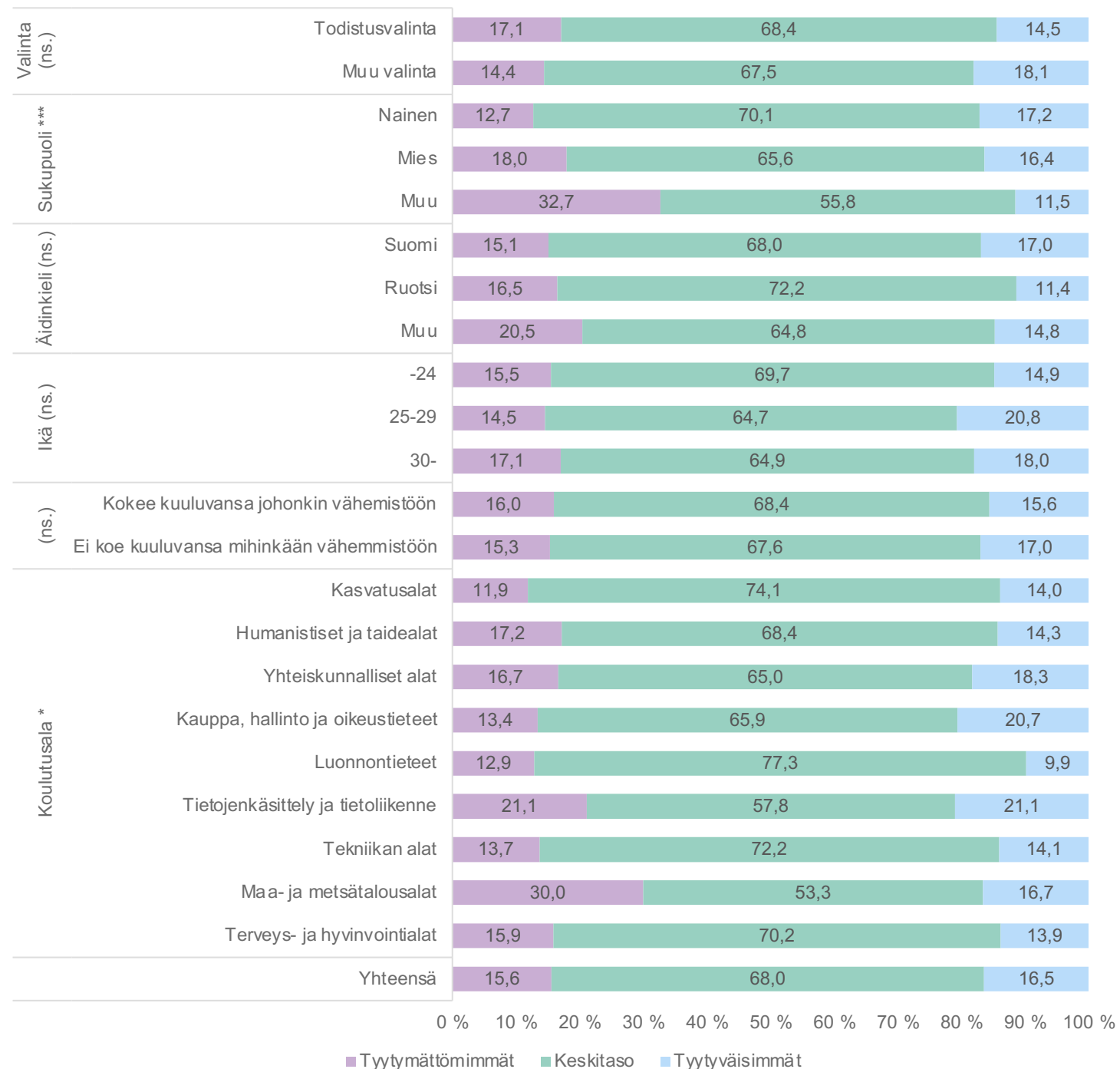
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Miten käytettävissäsi olevat rahat riittivät viimeisen vuoden (12 kk) aikana?

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

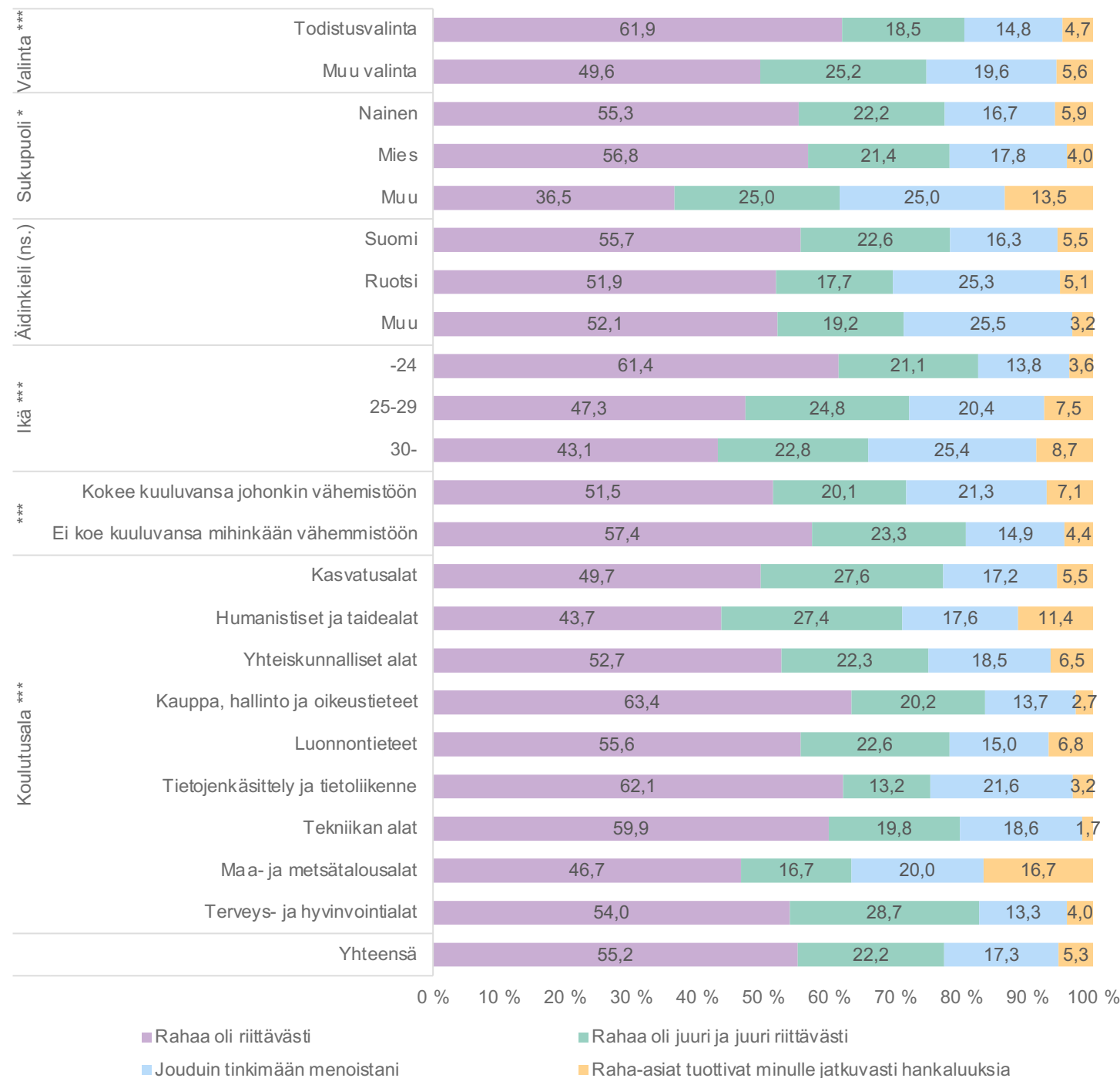
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Opiskelutaidot

Opiskelua koskevat väitteet
Tulevaisuus valmistumisen jälkeen
Kokemus opintojen hyödyllisyydestä

Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä, jotka koskevat opiskeluasi?

Täysin eri mieltä - Osittain eri mieltä - Ei samaa eikä eri mieltä - Osittain samaa mieltä - Täysin samaa mieltä

- Ennakkokäsitykseni opintojen sisällöstä on vastannut todellisuutta hyvin
- Koen opiskelevani oikeaa alaa
- Olen innoissani opiskelusta
- Olen tyytyväinen omaan oppimiseeni
- Käytän opiskeluun varaamani ajan mahdollisimman hyvin
- Minulla on hyvät tiedonhakutaidot omalla alallani
- Minulla on hyvät opiskeluun tarvittavat vuorovaikutustaidot

Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä, jotka koskevat opiskeluasi?

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

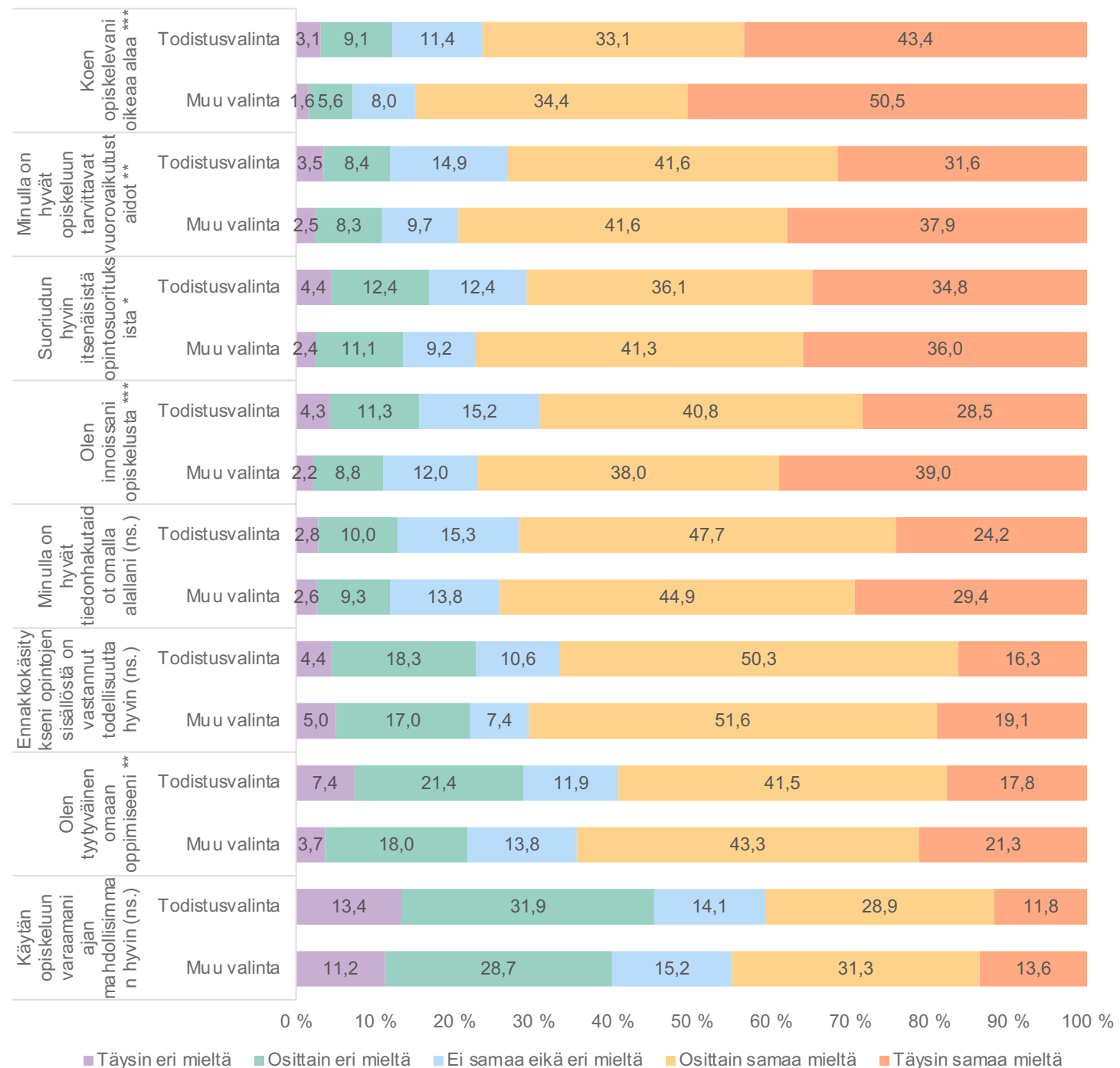
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Opiskelutaidot

Väitteistä tehty summamuuttuja, joka kuvaa kokemusta opiskelutaitojen tasosta (tilastollisesti merkitsevä positiivinen korrelaatio varmistettu)

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

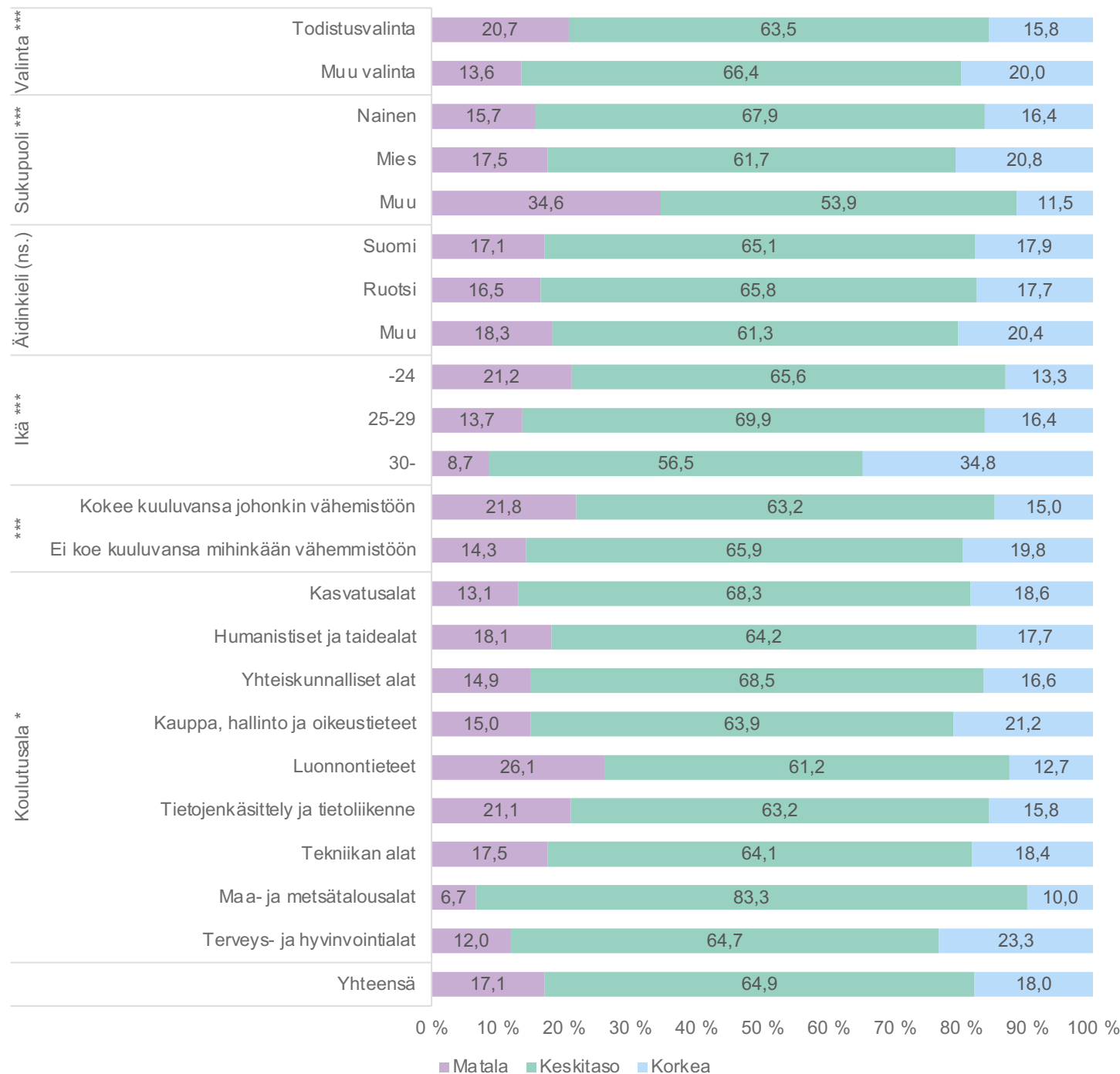
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Koen opintoni tulevaisuuteni kannalta hyödyllisiksi

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

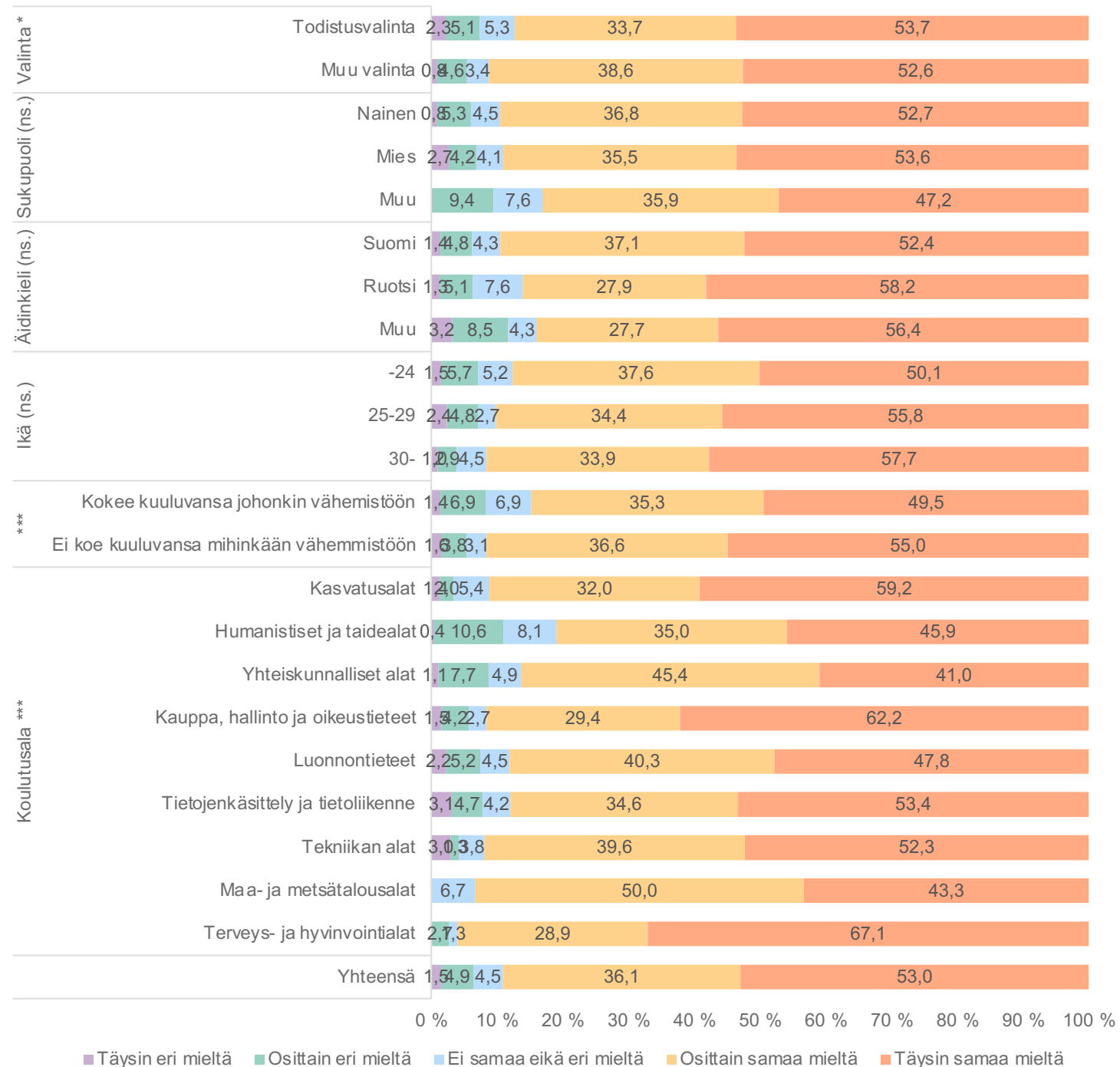
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Mitä yleisesti ottaen ajattelet tulevaisuudestasi valmistumisesi jälkeen?

Liukukytkin

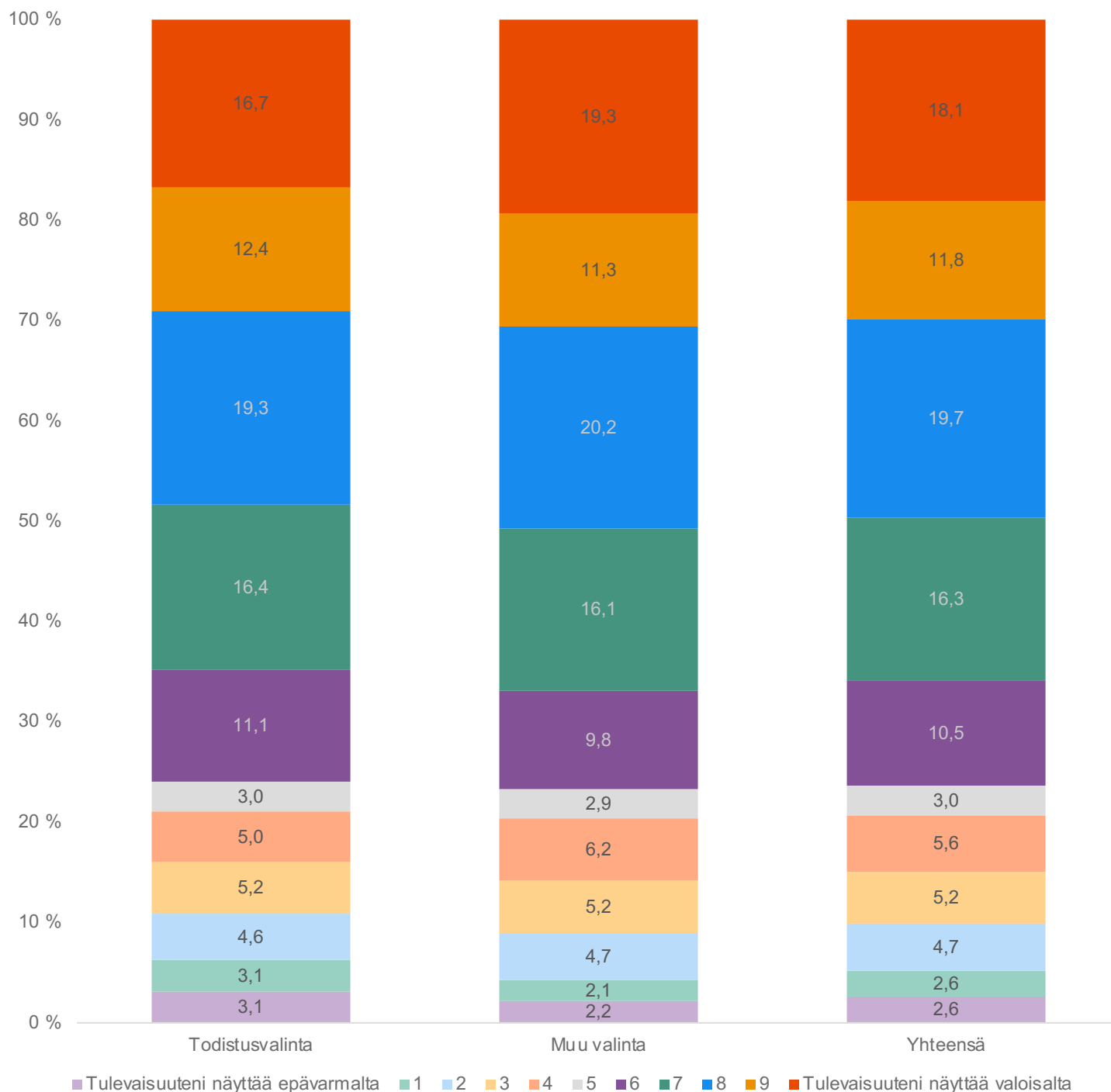
0 = Tulevaisuuteni näyttää epävarmalta

10 = Tulevaisuuteni näyttää valoisalta

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

(ns.)

Mitä yleisesti ottaen ajattelet tulevaisuudestasi valmistumisesi jälkeen?

Luokiteltu keskiarvon ja keskihajonnan mukaan

Ristiintaulukointi, prosenttia vastaajista

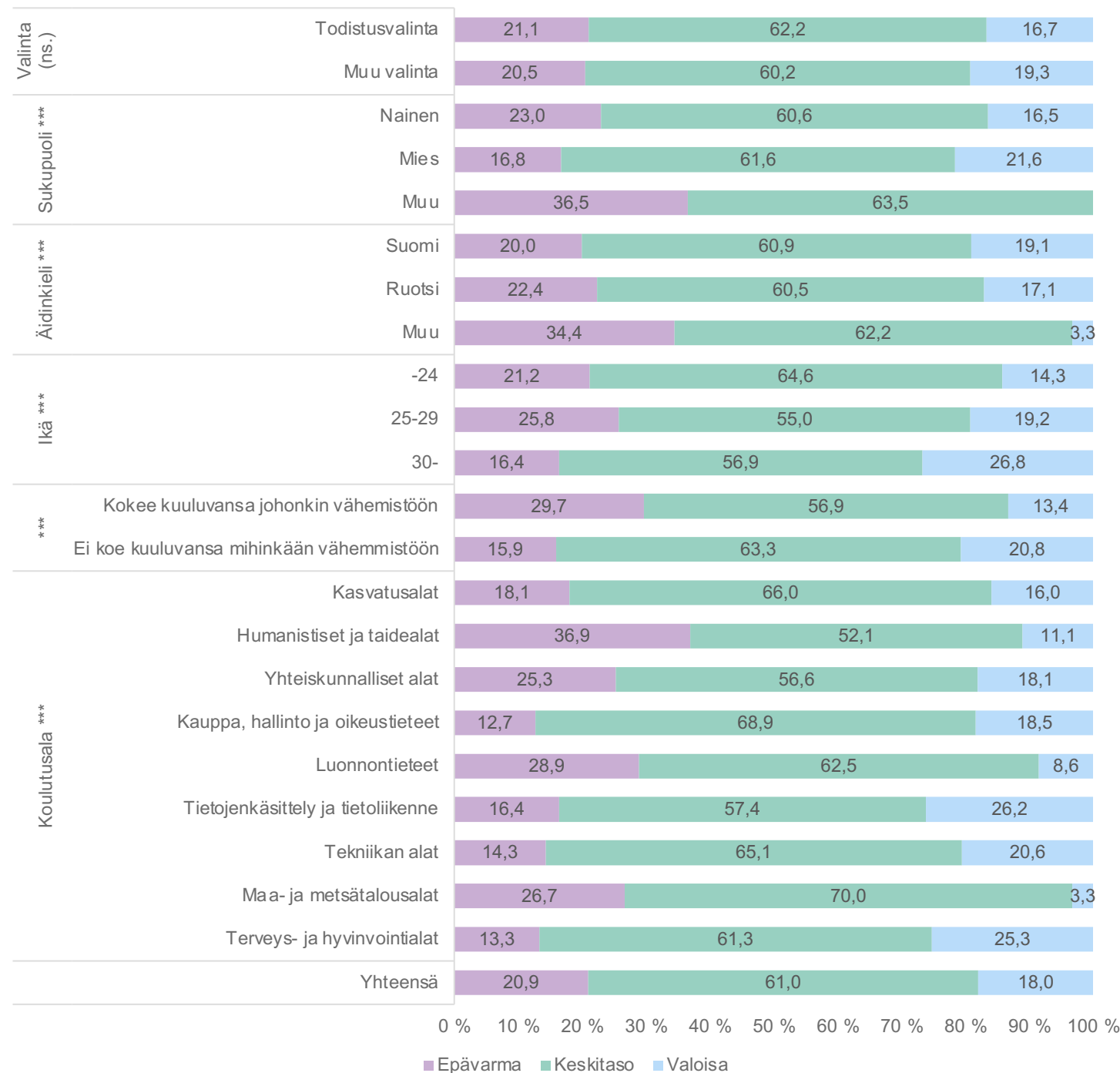
Tilastollisen merkitsevyyden testi χ^2

* $p < 0,05$

** $p < 0,01$

*** $p < 0,001$

(ns.) $p > 0,05$

Lisätietoja

Tina Lauronen, tutkija

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus

tina.lauronen@otus.fi

www.otus.fi

